

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Eugenijus Bartkus kelia taures, kai žymųjį JAV lietuvių apdovanojo ordinu.

www.president.lt

AMSTERDAMO TEISMAS PANAIKINO "MAŽEIKIŲ NAFTOS" AKCIJŲ AREŠTĄ

"Mažeikių nafta" Amsterdamo teismas lapkričio 24 d. panaikino laikiną "Jukos" akcijų, tarp jų ir 53,7 proc. bendrovės "Mažeikių nafta", akcijų areštą, kuris buvo uždėtas "Juganskneftegaz" prašymu. Apie tai, remdamasis "Jukos" atstovų informacija, pranešė ūkio ministras Kęstutis Daukšys. Pasak jo, teismo sprendimas leidžia žlungančiam Rusijos koncernui "Jukos" disponuoti "Mažeikių naftos" akcijomis. "Tai reiškia, jog su "Jukos" galime dabar derėtis, žinant, kad jie pilnai disponuoja tomis akcijomis ir atsakingi už savo pardavimus. Pasidarė aiškesnis derybų planas", - teigė K.Daukšys. Mi-

nistro teigimu, dabar nuo "Jukos" priklausys, kaip koncernas skubės parduoti savo turimas akcijas, nes "visko ateityje gali atsitikti, vėl būti bandymų areštuoti akcijas".

K.Daukšys teigė, jog tiek su "Jukos" koncernu, tiek su galimu Mažeikių bendrovės akcijų pirkėju likę daug neaiškumų, todėl sunku numatyti, kada baigsis derybos. Lietuvoje apsilankusių Rusijos-Didžiosios Britanijos TNK-BP atstovų trečiadienį išsakyta nuomonė, jog derybos truktų tik porą savaičių, jis vadino pernelyg optimistinėmis.

"Jeigu įsivaizduotumėte medį, tai tuos sprendimus, kurie buvo prieš Vyriausybės

derybinę grupę, laikykite, kad pusę šakų nukirto. Liko pusė, kurias mes turime žiūrėti, ką reiškia kiekviena šakutė", - vaizdingai paaiškinti, ką reiškia Amsterdamo teismo sprendimas Lietuvai, mėgino ministras.

Jeigu akcijos būtų likusios areštuotos, būtų neaiškus jų pardavėjas, dabar turimas akcijas gali parduoti pats "Jukos". K.Daukšys vėlei pabrėžė, jog sprendimas pirmiausiai dėl akcijų pardavimo kalbėtis su TNK-BP nereiškia, jog nebus kalbama su kitais potencialiais investuotojais.

(Nukelta į 2 psl.)

BALTIJOS IR JUODOSIOS JŪROS REGIONŲ SVARBA

Bulgarijoje Lietuvos Respublikos prez. Valdas Adamkus tarėsi su Nacionalinės Asamblėjos pirmininku Georgi Pirinski, kuris padėkojo Lietuvai už pradėtą Bulgarijos stojimo į Europos Sąjungą sutarties ratifikavimo procesą.

V.Adamkus pažymėjo, kad Bulgarijai tapus ES nare, teks kartu su kitomis šalimis dalyvauti formuojant Bendrąją užsienio politiką. Lietuvos vadovas paragino Bulgariją prisidėti prie Baltijos šalių ir Lenkijos pastangų atkreipti didesnę ES dėmesį į Juodosios jūros regioną bei Pietų Kaukazą.

G.Pirinski paprašė perduoti kvietimą Lietuvos Seimo pirmininkui Artūrai Paulauskui apsilankyti Bulgarijoje. Susitikime taip pat kalbėta

APDOVANOTAS LIETUVOS DIDŽIOJO KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO ORDINO KOMANDORO KRYŽIUMI

Vilnius, lapkričio 23 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus **Eugenijui Algimantui Bartkui**, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos vicepirmininkui, paramos Lietuvos mokslo, švietimo ir kultūros įstaigoms organizatoriui, įteikė Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiaus apdovanojimą.

Nuo 1949 metų Jungtinės Amerikos Valstijose gyvenantis E. A. Bartkus ilgus dešimtmečius aktyviai dalyvavo JAV lietuvių bendruomenės visuomeniniame gyvenime, buvo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos ir Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas.

Po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo E. A. Bartkus nuolat rūpinosi Lietuvos mokslo institucijų ir kultūros įstaigų plėtra, rėmė Lietuvos studentus. 1993 – 2003 metais jis talkino Lietuvos inžinieriams ir architektams, rengu-

siems M. K. Čiurlionio galerijos Kaune rekonstrukcijos projektą, bei rūpinosi finansine parama šio projekto įgyvendinimui. E. A. Bartkaus rūpesčiu Amerikos lietuvių tautinė sąjunga nuolat skiria stipendijas Lietuvos studentams, premijas Vilniaus krašte dirbantiems mokytojams.

Ceremonijos metu Lietuvos prezidentas sakė, kad jam tenka išskirtinė privilegija kalbėti apie apdovanojamą žmogų, ilgus visuomeninės veiklos metus paskyrusį lietuviškumo išsaugojimui ir patriotiškumo ugdymui tarp JAV gyvenančių lietuvių. "Šiandien regime simbolišką sutapimą: žmogaus, darbo ir nuopelnų. Savo gyvenimo kelyje padarėte labai daug, kad Lietuva būtų tokia, kokia ji šiandien yra. Dėkoju už Jūsų darbus išeivijoje. Manau, kad šiandien galite pagrįstai džiaugtis atiduotų pastangų rezultatais", - sakė jis.

www.president.lt

ČAGČARANO VAIKAMS - LIETUVOS DIPLOMATŲ LABDARA

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos darbuotojai ir jų šeimų nariai surinko labdarą Afganistano Goro provincijos skurstantiems vaikams. Minėtoje provincijoje nuo birželio veikia Lietuvos vadovaujama provincijos atkūrimo grupė (PAG) ir Lietuvos specialioji misija. Viena iš daugelio PAG ir Specialiosios misijos užduočių yra surinkti kiek įmanoma didesnę humanitarinę paramą Goro provincijos gyventojams, pirmiausia - vaikams.

Kaip pranešė URM, diplomatai organizavo paramos akciją Goro provincijos sostinės Čagčarano vaikų namams. Ministerijos darbuotojai gausiai aukojo nenaudojamus, išaugtus vaikų drabužėlius, pirštines, kepurės, šiltas antklodes, čiužinius, žaislus, mokyklines prekes, indus.

"Žiemos šiame regione ilgos, nuobodžios, daug sniego ir kalnų. Todėl URM darbuotojai vaikų laisvalaikio pajau-

apie parlamentinio darbo patirtį ir būtinybę abiejų šalių parlamentams bendradarbiauti ne tik tarpusavyje, bet ir aktyviai įsijungti į tarptautinio bendradarbiavimo procesus.

www.president.lt

rinimui dovanojo slides ir ro-gutes - jų Čagčarano gyventojai nėra matę", - pranešime cituojama Lietuvos paramos ir projektų Afganistane koordinatore ambasadorė Gintė Damušytė.

Surinkta labdara bus perduota Čagčarano našlaičiams ir kitiems labiausiai skurstantiems vaikams Goro provincijoje. Labdara bus išgabenta į Afganistaną artimiausiomis dienomis.

Rugsėjį Čagčarano vaikų namus bei Goro provincijos kaimų mokyklas pasiekė Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų draugijos supirktų mokyklinių priemonių labdaros siunta.

Į paramos projektus siekiama įtraukti ir visuomenę. Gruodžio 9 dieną Užsienio reikalų ministerija organizuoja nevyriausybinių organizacijų ir verslo partnerių konferenciją dėl paramos Afganistano Goro provincijai. Šiame renginyje bus kalbama, kaip paskatinti Lietuvos žmones dalyvauti gerumo akcijose, verslo partnerius - atstatymo projektuose, kitas šalis ir tarptautines organizacijas rengti Goro provincijai skirtas programas. **URM**

PASIŪLĖ PLANĄ PARDUOTI ALIASKĄ ATGAL RUSIJAI

Įtakingas JAV laikraštis *The Washington Post* pasiūlė originalų ir, pasak jo, "panašų į dinamitą" planą, kaip JAV galėtų atsikratyti įvairiausių ekonominių sunkumų, pasiūliusi "parduoti Aliaską atgal rusams". Straipsnyje rašoma, kad planą padėjo parengti "visame pasaulyje žinomi konsultantai ir strategai", nes "atėjo laikas, kai JAV vyriausybė turi rimtai įvertinti restruktūrizavimo galimybę".

Aliaskos rinkos kaina, - pažymi autorius, - susideda iš 4,5 mln. statinių įrodytų naftos atsargų, be to, čia yra dujų, miško ir vario rūdos, o visa tai dabar rekordiškai pabrango. Tuo pat metu Rusija turi 50 mlrd. dolerių, gautų už naftą,

ir ji nežino, kur juos investuoti. "Net jeigu būtų parduota už vieną trilijoną dolerių, vien komisiniai už investicinių bankų paslaugas keliais procentais padidintų JAV bendrąjį vidaus produktą".

Laikraštis pabrėžia, jog dabar pats laikas suskubti atgal parduoti Aliaską, nes automobilių milžinas "General Motors" "jau pradėjo skausmingai mažinti gamybą, o "Ford" kitais metais paskelbs tokius pat planus.

Tuo tarpu siūloma operacija dėl Aliaskos "leistų sumažinti federalinio biudžeto deficitą, palengvinti JAV skolų našta" ir apskritai pagerinti ekonominę padėtį šalyje", rašoma straipsnyje.

Delfi

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos kariuomenė minėjo įkūrimo 87-ąsias metines. Lapkričio 23-ioji - Lietuvos kariuomenės gimtadienis. Būtent šią 1918 metų dieną išleistas pirmasis įsakymas Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms. Tadien prieš 87 metus tuometinis Ministras pirmininkas Augustinas Voldemaras pasirašė įsakymą, kuriuo pradėta kurti reguliarioji šalies kariuomenė. Sukaktis ir Lietuvos karių diena didžiuosiuose šalies miestuose buvo paminėta iškilmingomis karių rikiuotėmis ir paradais.

Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Algirdas Sysas siūlo mėnesį po vaiko gimimo jo tėčiams mokėti tėvystės pašalpą, kad pagerėtų šalies demografinė būklė. Tokioms jo pateiktoms Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pataisoms po pateikimo pritarė 77 Seimo nariai, prieš buvo 1, susilaikė 4 parlamentarai. Šį projektą dar svarstys Seimo komitetai, į plenarinių posėdžių darbotvarkę jis turėtų sugrįžti gruodžio pabaigoje. Jeigu Seimas pritartų siūlomoms Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pataisoms, vyrams tėvystės atostogų metu būtų mokama 100 proc. darbo užmokesčio sudaranti tėvystės pašalpa, kol vaikui sukaks mėnuo. Pagal A. Syso pasiūlymą, teisę gauti tėvystės pašalpą turėtų tėvas, kuris per pastaruosius 24 mėnesius iki pirmosios tėvystės atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 7 mėnesių ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą.

Šiuo metu galiojantys teisės aktai nustato tikslines nėštumo ir gimdymo bei vaiko priežiūros, kol jam sueis treji metai, atostogas. Tuo metu, kai vaiko mama gauna motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu, vaiko tėvas neturi teisės eiti vaiko priežiūros atostogų. Darbo kodeksas nustato tik garantiją vyrams jų pageidavimu žmonos nėštumo ir gimdymo metu gauti kasmetines atostogas. Praktikoje, A. Syso teigimu, dažniausiai susiklosto situacija, kai šeimoje gimus vaikui tėvas panaudoja savo kasmetines atostogas, tačiau akivaizdu, kad šių atostogų tikslas - susigrąžinti darbingumą - šiuo atveju yra nepasiekiamas. Seimo nario tvirtinimu, šiomis pataisomis jis siekia prisidėti prie Lygių galimybių kontrolieriaus įstaigos vykdomos akcijos “Tėvystė veža” ir pagerinti šeimoms vaikų auginimo sąlygas.

2004 metais motinystės (tėvystės) pašalpa buvo mokama 99 proc. mamų ir 1 proc. vaikų tėvų. 2004 metais nėštumo ir gimdymo pašalpas iš “Sodros”, anot jo, gavo apie 19 tūkst. mamų, o iš viso Lietuvoje gimė apie 30 tūkst. vaikų. Vidutinis darbo užmokestis šiuo metu yra 1300 litų, todėl parlamentaras prognozuoja, kad įteisinus tėvystės atostogas “Sodros” biudžetui papildomai reikėtų per 25 mln. litų. “Kitų 11 tūkst. naujagimių tėvai yra nedrausti arba dirba statutinėse valstybės institucijose. Kiek vaikų 2004 metais gimė statutiniams valstybės tarnautojams, duomenų nėra, todėl tikslų lėšų poreikį valstybės biudžetui šio įstatymo įgyvendinimui būtų galima nustatyti tik gavus duomenis iš šių institucijų”, - teigė Seimo narys. Jei Seimas pritartų pateiktoms pataisoms, jos įsigaliotų nuo 2006 metų liepos mėnesio.

Šilutėje Darbo partijos vadas Viktoras Uspaskichas gerai pavaišino susirinkusius pamario gyventojus ir paskelbė tris pranašystes: kad po savivaldos rinkimų 2007 metais Šilutę valdys Darbo partija, kad Vyriausybei vadovaujantis Algirdas Brazauskas iš savo posto pasitrauks greitai, ir kad Darbo partija netrukus formuos naują valdančiąją koaliciją.

Aukščiausiasis Teismas atmetė Seimo nario liberaldemokrato Valentino Mazuronio skundą ir nutarė, kad jis apšmeižė Seimo pirmininką Artūrą Paulauską. Išplėstinė septynių teisėjų kolegija paliko galioti apkaltinamąjį Vilniaus apygardos teismo nuosprendį V. Mazuroniiui. Teismas yra nustatęs, kad V. Mazuronis paskleidė apie A. Paulauską tikrovės neatitinkančią informaciją - neva šis į 2003-ųjų gruodį vykusį tuomečio prezidento Rolando Pakso šalininkų mitingą atsiuntė buvusį prosovietinį veikėją Valerijų Ivanovą. Teismas įvertino, kad tokia dezinformacija galėjo pakirsti pasitikėjimą Seimo pirmininku. V. Mazuronio teigimu, jis A. Paulausko nešmeižė, o tiesiog įsivėlė į politinę kovą, ir ketina kreiptis į Europos Žmogaus teisių teismą.

Rokiškio rajono merui Egidijui Vilimui įteiktas Policijos departamento padėkos ženklas “Už paramą policijai”. Šitaip įvertintas savivaldybės tarybos Rokiškio policijai rodomas dėmesys bei teikiama materialinė parama. Šiais metais savivaldybės taryba Rokiškio policijos komisariatui skyrė 100 tūkst. litų. Už šias lėšas rajono policija nupirko apylinkių inspektoriams ir kriminalinei policijai penkis automobilius, likusieji pinigai buvo išleisti nusikalstamumo prevencijos programoms. Dar 30 tūkst. litų iš savivaldybės biudžeto skirta stebėjimo sistemai įrengti. Mieste netrukus bus pastatytos keturios vaizdo kameros, kuriomis policininkai iš komisariato stebės judriausias Rokiškio gatves.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Angela Merkel, Vokietijos Krikščionių demokratų sąjungos pirmininkė, lapkričio 22 dieną prisiekusi būti Vokietijos kanclere, kuri savo priesaiką baigė “Taip, tepadeda man Dievas”, priima buvusio kanclerio socialdemokrato Gerhard Schroeder pasveikinimą Reichstage su gėlių puokšte. **AFP**

ANGELA MERKEL PATVIRTINTA VOKIETIJOS KANCLERE

Angela Merkel lapkričio 22 d. užtikrintai laimėjo balsavimą Bundestage ir tapo pirmąja moterimi, užėmusia Vokietijos kanclerio postą, paskelbė parlamento pirmininkas. Krikščionių demokratų vadovė A. Merkel 614 vietų žemuosiuose parlamento rūmuose gavo aiškią daugumą - 397 balsus ir tapo aštuntuoju po karo šalies vadovu bei pirmuoju politiku iš buvusios Rytų Vokietijos, eisiančiu šias pareigas.

PALAIMINTAISIAIS PASKELBTI 13 MEKSIKOS KATALIKŲ

Lapkričio 20 d. trylika Meksikos katalikų, kuriuos valdžia nužudė praėjusio amžiaus pirmajame dešimtmetyje per jos pradėtą kovą su Katalikų Bažnyčia, buvo paskelbti palaimintaisiais.

Dešimt naujų palaimintųjų - pasauliečiai, trys - dvasininkai. Visi jie žuvo per vadinamąjį Kristerosų sukilimą - platų liaudies pasipriešinimo judėjimą, kilusį, kai Meksikos valdžia ėmė žiauriai persekioti Katalikų Bažnyčią. Katalikus, paėmusius į rankas ginklus, vyriausybės kariuomenė pavadino "kristerosais", nes sukilėlių kovinis šūkis buvo žodžiai: "Viva Cristo Rey! - "Tegyvuoja Kristus Karalius!"

"Mums jie - nuolatinis pavyzdys, paskata aiškiai liudyti savo tikėjimą dabartinėje visuomenėje", - sakė popiežius Benediktas XVI, kreipdamasis į Meksikos tikinčiuosius iš Romos.

Vienas labiausiai žinomų kankinių - 14-metis paauglys Jose Luisas Sanchezas del Rio, padėjęs partizanams katalikams ir patekęs į vyriausybės kariuomenės nelaisvę. Kareiviai reikalavo, kad jis išsižadėtų Kristaus, nupjovė jam odą nuo kojų pėdų ir privertė eiti pėsčiomis į sušaudymo vietą.

Ji ir jos konservatyviųjų bei socialdemokratų ministrų kabinetas vėliau Bundestage buvo prisaikdinti ir formaliai perėmė valdžios įgaliojimus iš socialdemokratų ir žaliųjų koalicinės vyriausybės, kuri, vadovaujama Gerhard Schroeder, valdė pastaruosius septynerius metus.

"Prisiekiu atiduoti visas savo jėgas Vokietijos žmonių gerovės gerinimui, didinti jų lengvatas, saugoti juos nuo blogio, gerbti ir ginti konstituciją ir valstybės įstatymus, sąžiningai atlikti savo pareigas ir būti teisinga kiekvienam asmeniui".

Savo priesaiką ji užbaigė laisvai pasirinkama fraze "ir tepadeda man Dievas". Jos pirmtakas G.Schroeder prisiekdamas abu kartus - ir 1998, ir 2002 metais - šių žodžių atsisakė. "Brangioji daktare Merkel, jūs dabar esate pirmoji moteris, išrinkta vadovauti Vokietijos vyriausybei. Tai aiškus signalas daugeliui moterų ir, žinoma, kai kuriems vyrams", - po balsavimo Bundestage sakė parlamento pirmininkas Norbert Lammert, kurio žodžius palydėjo juokas.

"Pone pirmininke, sutinku su išrinkimu", - kreipdamasi į jį sakė A.Merkel, kuri vilkėjo

elegantišką juodą kelnų kostiumą.

Pirmasis ją pasveikino 61 metų G.Schroeder.

Kadangi per rugsėjį vykusius rinkimus nė viena partija neužsitikrino valdančiosios daugumos, krikščionims demokratams ir socialdemokratams teko pasidalyti valdžia ir suformuoti "didžiąją koaliciją". Paskelbus balsavimo rezultatus, 51 metų A.Merkel nežymiai šyptelėjo ir, kaip atrodė, stengėsi sulaikyti ašaras, kai deputatai sveikino ją plojimais. Tai tikro triumfo diena buvusioje komunistinėje Rytų Vokietijoje užaugusiai pastoriaus dukrai.

A.Merkel parlamente gavo daugiau balsų nei visi ankstesni kancleriai, bet 51 deputatas iš 448, priklausančių jos koalicijai, nusprendė jos neparemti, todėl kai kurie politikai reiškė nusivylimą. "Tai nėra labai geras rezultatas, bet nėra ir blogas. Man būtų labiau patikę, jei (balsų) būtų buvę 401, bet tai yra gera pradžia", - sakė Thomas De Maiziere, kuris bus A.Merkel administracijos vadovas. Tačiau dauguma vokiečių yra įsitikinę, kad Krikščionių demokratų sąjungos pirmininkė visą

(Nukelta į 6 psl.)

(Atkelta iš 1 psl.)

AMSTERDAMO...

Vyriausybė siekia iš bankrutuojančio Rusijos koncerno "Jukos" nupirkti jam priklausančią 53,7 proc. akcijų paketą, jį, kartu su 20-30 proc. Lietuvai priklausančių Mažeikių bendrovės akcijų (Lietuva turi 40,66 proc. akcijų paketą) parduoti pasirinktam pirkėjui, nors galimi ir kiti keliai.

Lietuvoje apsilankę "Jukos" atstovai pranešė, jog neatsisako derėtis dėl akcijų pardavimo tiesioginių derybų būdu Lietuvos Vyriausybei. **Delfi**

CŽV PER EUROPA GABENA SPĖJAMUS TERORISTUS

JAV centrinė žvalgybos valdyba (CŽV) ir toliau per Europą slapta gabena terorizmu įtariamus asmenis, praneša Vokietijos laikraštis *Handelsblatt*. Pasak vieno amerikiečių slaptosios tarnybos pareigūno, CŽV lėktuvai leidžiasi įvairiose Europos valstybėse, tačiau amerikiečiai apie tai neinformuoja jų vyriausybių. Dėl šių CŽV skrydžių kai kurios Europos šalys pradėjo tyrimus.

Lietuvos radijas

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PADORIAI POLITIKAI NELIKO VIETOS

Mes girdime, kad Lietuvoje patriotizmo sąvoka nebesu-prantama, tas žodis išstumtas iš gyvenimo istorijos. Tik vyresnioji karta, patyrusi okupantų siautėjimas, kalėjimus, žudynes, sibirus, dar degina žvakutes nužudytųjų atminimui, už savo skatikus stato kuklius paminklus pamiškėse žuvusiems broliams ir tėvams. Kai jie išeis, naujoji karta stebėsis Lietuvos žemėje pristatytais kryželiais. Ir knygų apie mūsų tautos niokojimą bei kruvinus įvykius rašytojai profesionalai nerašo...

Suomijos lietuvis rašo, jog ten beveik kiekviename knygyne yra skyrius apie karą su Sovietų Sąjungos Rusija. Suomijoje kiekvienas žmogus, turįs ką pasakyti apie to meto įvykius, gauna valstybinę paramą savo prisiminimams išleisti. Sukurta puiki to laiko grožinė literatūra. Ten patriotizmas yra visur. Suomų karas truko tik tris mėnesius, Lietuvos – kelis dešimtmečius. Mūsų rašytojai išgyvenę Gulagus, nebeturi jėgų. Šiek tiek dar yra tremtinių literatūros, bet iš jos juokiamasi, ji pašiepiama. Tik vienas kitas literatūrinis kūrinys. Deja, eilių rašytojas V. Kukulas šią literatūrą suniekino pavadindamas ją šlamštu. Tai įvertindamas M. Ivaškevičius surašė romaną “Žali”, kur mūsų tautos partizanai, kovotojai už Lietuvos laisvę, pavaizduoti banditais. Lietuvos valdžiai matyt tai patiko – jo knygą pristatė Frankfurto knygų mugėje, tačiau ne tremtinių literatūrą. Tai valdžios pasisakymas apie patriotizmą!

Tai literatūrai įvertinimą davė mūsų tautos poetas Justinas Marcinkevičius, TV laidoje tremtinių literatūrą apibūdinęs kaip labai menką ir tevertą užuojautos. Bet gal ir poeto pirmieji kūriniai nebuvo tobuli, pavyzdžiui “Pušis, kuri juokėsi”, o šie žmonės rašė sunkių tremčių išvarginti pirmą ir paskutinį kartą. Jų darbų vertė – tiesioginis vergovės liudijimas ir sunkūs išgyvenimai, kaip apie tai rašo Ričardas Kalytis “Baltijos kelyje” (Nr.21).

Šiandien pažvelgę į Lietuvos Seimą, Vyriausybę, kitas institucijas, pamatysime, kad ten dirba ir vadovauja daugiausia buvę komunistai ir tos pačios bolševikinės dvasios atžalos, kurie per 15 nepriklausomybės metų savo surašytais ir jiems tarnaujančiais įstatymais pasigrobė Lietuvos žmonių turtą ir išnaudo-dami varginguosius tapo turtuoliais. Verta atsiminti ir tai, kad tokie iš sovietinės sistemos kilę ir jos žlugimo metais įsigalėję politikai nesitraukia iš savo užimtų postų net ir kritinėse si-tuacijose.

Valdančiosios daugumos balsavimas Seime lapkričio dešimtąją, blokuojant opozicijos pasiūlytą komisiją, premjero verslui tirti, galima vadinti tikrai istoriniu. Ji išgelbėjo premjerą, bet neišgelbėjo savo garbės. Garbė visada atsiranda dėl atliktų nuopelnų. Štai čia ir neaišku, kokie daryto verslo “Draugystės” viešbutyje nuopelnai yra mūsų Tėvynei?

Rusų saugumiečiai lapkričio 8 d. Maskvoje vėl pastatė paminklą budeliui Feliksui Dzeržinskiui. Seime išrinktieji kompartijos mokyklų auklėtiniai lapkričio 10 Vilniuje sunaikino Seimo statutą ir pagrindinę Lietuvos opozicijos teisę kontroliuoti vykdomąją valdžią. Žlugo prezidento skelbta padorios moralės politika. Darbo partija pakankamai giliai leidžia šaknis į valdžią. Pademonstravus, kad įstatymas ne jiems, keturių partijų vadai su visa koalicija susigražino no-menklatūrinį palikimą.

S. Tūbėnas

PREZIDENTAS DALYVAVO LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENOS IŠKILMĖSE

Vilnius, lapkričio 23 d. Lietuvos Respublikos prezi-dentas Valdas Adamkus daly-vavo Lietuvos kariuomenės dienos minėjimo iškilmėse. Rytą prezidentas dalyvavo Lietuvos kariuomenės Šv. Ignoto bažnyčioje vykusiose šv. Mišiose, skirtose Lietuvos kariuomenės 87-osioms įkū-rimo metinėms.

Po šv. Mišių valstybės vadovas Prezidento rūmų Bal-tojoje salėje už rezistencinę kovą ir nepriekaištingą tarnybą Lietuvai apdovanojo pokario partizanus bei Lietuvos karius. Paskirti apdovanojimai buvo įteikti Leonui Matkevičiui (Bajorui) (po mirties), Tauro apygardos Žalgirio rinktinės partizanų ryšininkui ir rėmėjui (Vyčio Kryžiaus ordino Ko-mandoro kryžius); Antanui Kisieliui (Sakalui) (po mir-ties), Algimanto apygardos štabo viršininkui (Vyčio Kry-ziaus ordino Karininko kry-žius); Juozui Bliuvui, Vyčio apygardos partizanų būrių ryšininkui ir rėmėjui (Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kry-žius). Už nuopelnus Lietuvos krašto apsaugai ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžiumi apdovanota Lina Lajauskienė, pulkininkė leitenantė, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Personalo ir socialinės saugos departamento direktorė.

Ceremonijos metu Lietu-vos vadovas pulkininkui leitenantui Valdui Kiveriui, Krašto apsaugos ministerijos Gyny-bos štabo viršininko pavaduo-tojui planavimui ir integracijai, pulkininkui leitenantui Anta-nui Plieskiui, Lietuvos kariuo-menės krašto apsaugos sava-

norių pajėgų vadui ir pulki-ninkui leitenantui Gintautui Zenkevičiui, Lietuvos kariuo-menės motorizuotosios pėsti-ninkų brigados “Geležinis Vilkas” Provincijos atkūrimo grupės Afganistane vadui suteikė pulkininko laipsnius.

Ši istorinė Lietuvos Ka-riuomenės dienos šventė mums suteikia galimybę ati-džiau pažvelgti į savo istoriją ir šiandieną. Ši diena dar kartą primena ir įpareigoja: visada esame ir būsime siejami di-džiausių vertybių – tiesos ir laisvės. Laisvės – kaip vienin-telės galimybės patiems kurti savo šiandieną ir ateitį. Laisvės – kaip ilgamečio pasiprie-šinimo melui, prievartai ir okupacijai laimėjimo.

Laisvė šiandien uždeda pareigą eiti moralinėmis verty-bėmis grįstu keliu.

Todėl mums, – mūsų tautai – nereikia aiškinti, kad laisvė ir tiesa – neatskiriamos. Kad tiesa padeda iškovoti laisvę ir didžiausios skriaudos, smurto bei prievartos akivaizdoje. Kad be tiesos, kaip be pama-tinės bendrabūvio vertybės, neįmanoma tinkamai pasi-naudoti iškovota laisve, ne-įmanoma sukurti visaverčio gyvenimo, laisvos ir atviros bendruomenės.

Šiuo suvokimu vadovavosi žmonės, kovoję, aukojęsi ir vedę mus į šiandieninę Lietu-vos valstybę. Per penkias dešimtis okupacijos metų gi-mė, užaugo ir subrendo kelios mūsų piliečių kartos. Mūsų tikrosios istorijos dalyviai buvo žudomi, tremiami ir šmeižiami net po mirties, tačiau laisvės troškimas visada vienijo tautą. Tiesos lūkesčiai

siejo ir šiandien sieja įvairaus amžiaus, įvairios patirties žmones: prieškario Lietuvos kariuomenės kūrėjus; rezis-tentus, kovojusius miškuose pokario metais; savanorius, stojusius ginti atkurtos nepri-klausomybės; didvyrius, Sau-sio 13-ąją žuvusius, bet nuga-lėjusius. Paskutinė šios grandinės grandis – tai šiandieniniai Lietuvos kariai, gerbiami pa-saulyje ir tėvynėje, tęsiantys tėvų ir senelių tradicijas.

Šį tęstinumą laikau esminiu Lietuvos kariuomenės raidos bruožu. Esame istorinės lem-ties patikrinta tauta ir valstybė. Esame telkiami kovotojų atmi-nimo ir pagarbos istorinėms bei tautinėms vertybėms, tie-sos ir tėvynės idealams. Norė-čiau, kad tai būtų ne vien tiktai skambūs žodžiai, sakomi ypa-tingomis, gražiomis progomis ir užmirštami grįžus prie kas-dienio gyvenimo. Tai yra sie-kis, kasdien iš mūsų reikalaus-jantis sąžiningų pastangų. Ir kartu tai – tvirtas istorinis, po-litinis ir dvasinis pamatas, leidžiantis tvirtai jaustis sudė-tingiausiose šiandienos situa-cijose. Tai yra vertybės, kurias turi saugoti ir iš kartos į kartą perduoti visi šiandieniniai ir būsimieji Lietuvos kariai, visi šiandieniniai ir būsimieji pi-liečiai.

Matau mūsų laisvės gynėjų ištikimybę tiesos ir valstybės idealams ir tikiu, kad tai nie-kada nenuvertės, nepraras svarbos. Dėkoju visiems, kurių pasirengimas tėvynės gynybai praeityje kūrė, šiandien tęsia ar ateityje tęs tautos kovų istoriją ir kartu Lietuvą pasauliui pri-statys kaip tvirtos dvasinės jė-gos valstybę.” *www.president.lt*

AZERBAIDŽANE DEMONSTRAVO DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ

Azerbaidžano sostinės Ba-ku aikštę užtvindė apie 30 tūkst. protestuotojų, kurie šalyje tęsiantis politinei krizei ir netylant raginimams kilti į ukrainietiško stiliaus taikią revoliuciją reikalavo pakeisti režimą ir surengti naujus parla-mento rinkimus. "Mes eisime savojo tikslo link ir pasieksime režimo pokyčių", - miniai sakė įtakingas opozicinio judėjimo "Musavat" vadovas Isa Gam-baras.

Demonstracijos dalyviai, kurių daugelis buvo apsirengę oranžinės spalvos drabužiais ir laikė rankose oranžines vėlia-vas, primenančias apie praėjusiais metais Ukrainoje įvyku-sią "oranžinę revoliuciją", skandavo "Atsistatydink!". Šis raginimas buvo skirtas buvu-sios sovietinės respublikos prezidentui Ilhamui Alijevui.

Ankstesniuose dviejuose opo-zicijos mitinguose, vykusiuose toje pat aikštėje, dalyvavo iki 20 tūkst. žmonių.

Opozicijos rėmėjai protes-tuoja prieš lapkričio 6 dieną vykusio balsavimo rezultatus. Minėtuosius rinkimus, kuriuo-se daugumą vietų 125 narius turinčiame parlamente iškovo-jo I.Alijevo vadovaujama val-dančioji "Jeni Azerbaidžan" partija, kaip itin ydingus smer-kia ir stebėtojai iš demokrati-nių Europos šalių.

Į Demokratinį frontą susi-vienijusios opozicinės grupės atsisakė pripažinti rinkimų rezultatus, kurie rodo, esą jos iškovojo tik 10 vietų, ir para-gino pareigūnus beveik visus rezultatus paskelbti negalio-jančiais. "Šiuos rinkimus lai-mėjo opozicija. Laimėjo žmo-nės", - mitinge teigė I.Gam-

UZBEKIJOJE UŽDARYTA AMERIKIEČIŲ KARINĖ BAZĖ

JAV kariškiai oficialiai už-darė savo karinę bazę Uzbe-kijos Chanabado mieste, pranešė Uzbekistano gynybos mi-nisterijos spaudos tarnyba. Pa-sak žinybos atstovo, bazėje įvyko iškilinga ceremonija, skirta JAV karinių oro pajėgų karinio kontingento buvimo Chanabade baigčiai. JAV am-basada Taškente patvirtino, jog bazė tikrai likviduota, ir kad 2005-11-21, 15 val. 40 min. vietos laiku iš jos išskrido pa-skutinis JAV lėktuvas. *Delfi*

baras.

Azerbaidžano valdžia tvir-tina, kad rinkimų pažeidimų būta penkiose apygardose, tačiau atmeta raginimus su-rengti naujus rinkimus ir grasi-na susidoroti su visais protes-tais, kurie užsitęs ilgiau nei lei-do miesto valdininkai. *Delfi*

Lietuvos prezidento valstybinio vizito metu Berlyne Valdas Adamkus priminė Vokietijos kanclerei Angelai Merkel, kad susitarimas su Rusija tiesti Baltijos jūros dugnu naftos dujotiekį į Vakarus, aplenkiant Baltijos valstybes, kelia didelį susirūpinimą ir prašė jį tai atkreipti dėmesį. www.president.lt

A. BRAZAUSKAS KALTINIMUS VADINA NEPAGRĮSTAIS

Lapkričio 22 d. vakarą premjeras Algirdas Brazauskas, per Lietuvos televiziją kreipęsis į visuomenę, jam adresuojamus opozicijos kaltinimus vadino visiškai nepagrįštais ir sakė nesupranta, kodėl yra puolamas. Premjeras savo kalbą pradėjo ne nuo šeimos verslo reikalų. Jis pirmiausia kalbėjo apie socialines ir ekonomines problemas, vardijo Vyriausybės darbus. Prabilęs apie skandalą, kilusį dėl jo žmonos verslo, A. Brazauskas stebėjosi, kodėl opozicija jį dėl šeimos verslo reikalų užsipuolė būtent dabar, nors per penkiolika metų jis ėjo įvairias pareigas, tad oponentams buvo daug galimybių pateikti jam dabar metamus kaltinimus. “Aš visus tuos penkiolika metų nebuvau versle. Aš buvau valstybinėse pareigose ir manau, kad labai atsakingai tas pareigas atlikinėčiau. Dabar painioti mane į šeimos verslo reikalus yra visiškai neteisingas dalykas”, - sakė premjeras, pabrėžęs, kad verslu užsiima ne jis, o jo žmona. Vyriausybės vadovas atmetė kaltinimus, kad jo žmona Kristina Brazauskienė galėjo būti susijusi su EBSW koncernu. “Pradedant nuo 1991-ųjų, 1992-ųjų, 1993-ųjų metų metami kaltinimai, kad mano būsimos žmonos veikla susijusi su EBSW. Ta garsioji “Šešupė” buvo privatizuota po to, kai ji išėjo iš darbo, 1994 metais. Po to po metų kitų

“Šešupė” buvo privatizuota ir dalyvavo visiškai kiti asmenys, jos ten nebuvo”, - sakė premjeras. Prabilęs apie žmonos valdomą “Draugystės” viešbutį, dabar pavadintą “Crowne Plaza”, A. Brazauskas sakė, kad šio viešbučio privatizavimas vyko taip pat, kaip ir tūkstančių kitų Lietuvos objektų. Premjeras teigė, jog “Draugystės” viešbučio privatizavimą jau 1997 metais tyrė Valstybės kontrolė ir Generalinė prokuratūra, bet nieko nerado. Vyriausybės vadovas teigė, kad jo žmonos valdomo viešbučio vertė po rekonstrukcijos yra maždaug 39 milijonai litų. “Ji yra paėmusi paskolą apie 29 milijonus litų. Realus turtas yra apie 10 milijonų litų. Iš tų 10 milijonų ji turi savo asmeninį kreditą - apie 3 milijonus litų, už kuriuos nusipirko 38 proc. akcijų, apie kurias tiek daug ir ilgai kalba opozicija”, - sakė A. Brazauskas.

Ministras pirmininkas teigė niekaip nebuvęs susijęs su šio viešbučio privatizavimu. Jis rėmėsi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisija, kuri nerado premjero sąsajų su jo žmonos verslu ar viešbučio privatizavimu. A. Brazauskas teigė, jog greitai bus 50 metų, kai jis eina įvairias pareigas, tačiau dar niekuomet nebuvęs šitaip, kaip dabar, be jokio pagrindo apkaltintas. “Mane taip ir kaltina: Brazauskas nutyli, Brazauskas kažko ne-

pasako. Aš klausiu, ko aš nepasakau, man sako - jis vis tiek nutyli. Tada atsiduri tokioje situacijoje, kai nematai išeities”, - dėstė premjeras. Jis tikisi, kad teisėsauga ištirs visus jam metamus kaltinimus. Atsakydamas į klausimus, kodėl nenorėjo, kad Seime būtų sudaryta laikinoji komisija, premjeras teigė nesupranta, ką ji tirtų, nes Vyriausioji tarnybinės etikos komisija jau nustatė, kad jis nėra susijęs su žmonos verslu.

Baigdamas savo kreipimąsi A. Brazauskas teigė manęs, jog koalicinė Vyriausybė dirba sėkmingai ir jis nemato priežasčių, kodėl turėtų subyrėti valdančioji dauguma.

Algirdas Brazauskas mano, jog opozicijos kaltinimai yra nepagrįsti.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ IR RUSIJOS KONCERNAS TNK-BP PRADEDA DERYBAS

Rusijos ir Didžiosios Britanijos koncerno TNK-BP derybininkų grupė lapkričio 22 d. pradėjo derybas su Lietuvos atstovais dėl “Mažeikių naftos” akcijų įsigijimo. Į Vilnių atvykstančiai darbo grupei vadovauja TNK-BP viceprezidentas, atsakingas už įsigijimus ir susijungimus, Krzysztof Zielycky. Lietuvos darbo grupei vadovauja ūkio ministras Kęstutis Daukšys. TNK-BP yra pasiryžusi siekti abiems pusėms priimtino susitarimo dėl “Mažeikių naftos” akcijų įsigijimo. Galimą sandorį visiškai palaiko tiek TNK-BP akcininkai, tiek bendrasavininkai “British Petroleum”.

Prieš porą savaičių Vilniuje lankėsi TNK-BP prezidentas Robert Dudley, vykstantysis direktorius Germanas Khanas. Susitikime su Lietuvos Vyriausybės vadovais bei pagrindinių politinių partijų vadovais TNK-BP vadovai dar kartą patvirtino pasiryžimą įsigyti naftos įmonę ir gavo patvirtinimą, kad Lietuva yra pasirengusi derėtis su Rusijos bei Didžiosios Britanijos koncernu. TNK-BP atstovai taip pat pranešė, jog svarsto naftos chemijos pramonės plėtros perspektyvas Lietuvoje.

PREZIDENTAS PREMJERO KALBOJE NEIŠGIRDO LAUKTŲ ATSAKYMŲ

Prezidentas Valdas Adamkus, paraginęs premjerą Algirdą Brazauską viešai ir atvirai atsakyti į visuomenei rūpimus klausimus, teigia, kad nei visuomenė, nei jis pats neišgirdo atsakymų į juos. “Aš manau, kad mes niekas negavome atsakymų, tų, kurių tikėjomės. Atsakymų, kurie turėjo išsklaidyti bet kokias abejones, grąžinti pasitikėjimą mūsų valdžios įstaigomis”, - teigė Karių dienos šventėje žurnalistų kalbintas prezidentas.

Valstybė vadovas akcentavo, kad pastovios Vyriausybės

darbo garantas turi būti morali politika. Konkretumo premjero kalboje pasigedo ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. “Man asmeniškai norėjosi, kad jis būtų daugiau skyręs dėmesio konkrečioms dalykams, galbūt net citavęs žmonių klausimus. Galbūt keletą atsakymų trūko. Suprantama, sunku atsakyti visiems keturiems šimtams per tokį trumpą laiką, bet bent būdingiausius klausimus buvo galima parinkti ir pabandyti į juos atsakyti”, - Lietuvos radijui sakė parlamento vadovas. **LGITIC**

A. BRAZAUSKAS PASVEIKINO NAUJĄJĄ VOKIETIJOS KANCLERĘ

Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas lapkričio 22 d. nusiuntė sveikinimo laišką Vokietijos Federacinės Respublikos federaline kanclere tapusiai Angelai Merkel, linkėdamas savo ir Vyriausybės vardu sėkmės einant tokias svarbias, atsakingas ir kupinas išbandymų pareigas. “Intensyvūs Lietuvos ir Vokietijos santykiai pagrįsti abipusiu pasitikėjimu ir draugyste. Mūsų šalys glaudžiai bendradarbiauja atstovaudamos bendriems interesams Europos Sąjungoje, kartu siekiame demokratijos bei saugumo erdvės plėtros Europos kaimynystėje. Noriu pasidžiaugti Jūsų ketinimais aktyvinti bendradarbiavimą su Lietuva ir kitomis naujosiomis ES narėmis bei įtraukti Lietuvą į regioninės reikšmės projektus, svarbius visos Europos ateičiai”, - sakoma A. Brazausko laiške. Ministras pirmininkas laiške pakvietė Vokietijos

federalinę kanclerę artimiausiu metu apsilankyti su vizitu Lietuvoje. “Jūsų viešnagė būtų puiki proga pratęsti draugišką ir įvairiapusišką mūsų šalių dialogą bei nubrėžti tolesnes gaires mūsų bendradarbiavimui”, - teigiama premjero laiške. Naujoji Vokietijos kanclerė A. Merkel lapkričio 22 d. buvo prisaikdinta šalies parlamente. Anksčiau ji buvo išrinkta naująja Vokietijos kanclere. 51 metų politikę Bundestagas ketveriems metams paskyrė vadovauti krikščionių demokratų ir socialdemokratų koalicinei vyriausybei. A. Merkel buvo vienintelė kandidatė į šį postą. A. Merkel tapo pirmąja kanclere moterimi Vokietijos istorijoje. Ji šiame poste pakeitė socialdemokratą Gerhard Schroeder, kuris vyriausybei vadovavo septynerius metus. A. Merkel taip pat yra pirmoji iš buvusios komunistinės Rytų Vokietijos kilusi vyriausybės vadovė.

mln. Lt neaudituoto konsoliduoto grynojo pelno. “Mažeikių nafta” pernai uždirbo daugiausiai pelno tarp Lietuvos bendrovių - ji gavo 721,858 mln. Lt neaudituoto grynojo pelno, arba 3,3 karto daugiau negu 2003-iaisiais (220,9 mln. Lt). Pajamos pernai išaugo 44,7 proc. - iki 7,663 mln. litų.

LGITIC

Lietuvoje leidimo veikti nebeturinčios Tarptautinės Baltijos akademijos ir už jos veiklą atsakančios Latvijos aukštosios mokyklos “Baltijos rusų institutas” ieškiny s dėl dalykinės reputacijos gynimo jos veiklą kritikavusiam visuomeniniam judėjimui “Kitas pasirinkimas” nutrauktas, o likusi ieškinio dalis – siekis prisiteisti 200,000 Lt neturtinę žalą, atmetas. Taip nusprendė Vilniaus apygardos teismas. TBA įpareigota užmokėti po 1000 Lt už advokatų paslaugas, po 153 Lt - dokumentų vertimo išlaidoms padengti.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

DIRVA
LA AMBASADOJE JAV SIRENGTAS
LIETUVOS GARBES KONSULŲ JAV

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seime Čikagoje matome Rūtą Sakienę, Los Angeles skyriaus žymiąją atstovę ir Romą Veitą, Bostono skyriaus veiklų atstovą.

Z. Degučio nuotr.

LR PROKORATŪRA IR VALSTYBĖS POLITIKA PASIPRIEŠINIMO ISTORIJS VERTINIME

Antanas Dundzila

Šis straipsnis susideda iš dviejų dalių: (1) Žinios, kad Lietuvos Respublikos prokuratūra pranešė Lietuvos partizanų vado dukrai Auksei Ramanauskaitei Skokauskienei, kad jos tėvą okupantui išdavęs A. Urbonas mirė, (2) Lietuvos Respublikos Seime 2005 lapkričio 9 d. tos pačios A. Skokauskienės skaityto pranešimo ištraukos.

Gavusi pakvietimą dalyvauti šioje konferencijoje “Pasipriešinimo ir genocido bylos Lietuvoje”, savęs paklausiau: ar verta? Kad vėl prisiliesčiau prie sau tokių skaudžių dalykų, ir prie teisėtvarkos abejingumo, bepilietiškumo, tuščių atsirašinėjimų... Ar tai gali ką nors pakeisti? Eina tyrimo metai, norėjusi rašyti žodį – tyrimo – kabutėse... Tai bylos dėl mano Tėčio išdavimo, kankinimų ir nužudymo.

Partizanų vadas, LLKS Ginkluotųjų pajėgų vadas, Adolfas Ramanauskas Vanagas buvo išduotas ir areštuotas 1956 metais. Jį išdavė buvęs bendramokslis prieškarinėje Karo mokykloje, ilgametis KGB agentas, Antanas Urbonas. Šis agentas, kaip rodo buvusiame KGB archyve išlikę dokumentai, ilgai dalyvavo partizanų vado paieškose, o jį ir partizane, Birutę Mažeikaitę-Ramanauskienę išdavęs, aktyviai dalyvavo šių partizanų suėmimo operacijoje. Po išdavystės ir arešto Adolfas Ramanauskas Vanagas metus laiko KGB kalėjime buvo siaubingai kankintas ir nužudytas sušaudant. Jo žmona, partizanė, taip pat kankinta – nuteista kalėti.

Kad būtų galima bent kiek įsivaizduoti kokie tai kankinimai, pateiksiu keletą faktų. Archyve išliko MVD kalėjimo medikų medicininės apžiūros aktas, surašytas po kankinimo jau pirmąją suėmimo dieną:

“...kalinys Ramanauskas Adolfas pristatytas į kalėjimo ligoninę Nr.1 chirurginį skyrių 1956 m. spalio 12 d. 16 val. 30 min. itin sunkioje būklėje. Į klausimus neatsakinėja, be sąmonės, periodiškai visų kūno

galūnių raumenų traukuliai. Pulsas vos juntamas, minkštas kr. spaudimas 60/40. Ligonis visas kruvinas. Lytinių organų srityje masyvus raištis persunkęs šviežiu raudonu krauju, nuėmus raištį pastebėti didžiuliai kraujo krešuliai...plati plėštinė žaizda, padengta kraujo krešuliais.

Dešinė akis padengta hematoma ant viršutinio voko, t.p. ant voko pastebėtos 6 durtinės žaizdos, pagal diametrą padarytos plonu laidu ar vinimi, siekiančios akį: daugybė mėlynių pilvo srityje, kairės rankos piršto pjautinė žaizda...” (citatos pabaiga). Toliau detalizuojama kas iš gyvo kūno buvo išplėšta... Aš to nevardysiu ir neskaitysiu akto toliau tik priminsiu, kad toks sužalojimas padarytas kankinant jau pirmą suėmimo dieną, ir metai jau buvo 1956-ji, kai tikėtis kankinant išgauti ką nors apie partizanus, jau nebuvo logikos, nes praktiškai, jau nebuvo partizanų. Tai buvo kerštas už Laisvės ir Nepriklausomybės siekį Lietuvai. Kankinimai tęsėsi metus laiko, 1957 m. lapkričio 29-ją A. Ramanauską Vanagą sušaudė.

Medžiagą dėl išdavimo ir kankinimų iš Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos SSSR KGB veiklai Lietuvoje ištirti komisijos generalinė prokuratūra gavo 1992 m. ir byla buvo iškelta.

Iškelta 1992 09 16, sustabdyta 1993 01 29;

Atnaujinta 1993 05 27, sustabdyta 1993 09 15;

Atnaujinta 1996 04 24, sustabdyta 1997 06 24;

Čekistui **N. Dušanskiui**, dalyvavusiam suėmimo operacijoje ir kankinimuose, baudžia-

moji byla iškelta 1996 06 20 sustabdyta 1998 07 25;

Atnaujinta 1999 04 02, sustabdyta 1999 10 04.

Ir taip toliau...

KBG agentui Antanui Urbonui, baudžiamoji byla iškelta 1998 11 17, tik po to, kai aš su politinių kalinių ir tremtinių sąjunga dėl šio agento veiklos kreipėmės į LGGRTC, kuriam pagal LR įstatymus priklauso inicijuoti tokių bylų iškėlimą. Šio Centro Specialiųjų tyrimų skyrius atliko agento “Žinomo” veiklos tyrimą ir surinktą medžiagą perdavė LR Generalinei prokuratūrai, kuri priėmė procesinį sprendimą iškelti A. Urbonui baudžiamąją bylą pagal žymes nusikaltimų, numatytų LR BK 18 str. 6 d., 71 str. 1 d. ir LR 1992 04 09 d. įstatymo “Dėl atsakomybės už Lietuvos gyventojų genocidą” 2 str. dėl jo nusikalstamos veiklos vykdant Lietuvos gyventojų genocidą sovietų okupacijos metais. Parengtinį tardymą šioje byloje pavesta atlikti Kauno apygardos prokuratūrai, bylos tyrimą kontroliuojant LR generalinei prokuratūrai.

Deja, tolesnė šios bylos eiga buvo tokia pati – stabdymai ir atnaujinimai ir vėl stabdymai, ir kaip jau įprasta – nuolatiniai bylas vedančių pareigūnų keitimai. Nuo 1998 m. spalio prokuratūra apie “Žinomą” turėjo 46 archyvinis dokumentus, nuo 1999 m. liepos – 154, iš jų 82 agento “Žinomo” agentūrinius pranešimus. Jums gali kilti klausimas, kaip vyksta tie bylų stabdymai, atnaujinimai, vedančių bylas pareigūnų keitimai?

Mano pasisakymo laikas gal leis bent į vieną epizodą glauso-

tai pažvelgti. Štai citata iš 2003 m. sausio 28 d. LR Generalinės prokuratūros nutarimo “Panaikinti nutarimą sustabdyti parengtinį tardymą ir nutarimą nutraukti baudžiamąją bylą dalyje ir perduoti ją papildomam tyrimui atlikti”.

Agentas “Žinomas” yra “...visokeriopai padėjęs tuometinės okupacinės valdžios pareigūnams likviduoti kaip politinę grupę pasipriešinimo okupaciniam režimui dalyvius – Lietuvos partizanus ir jų rėmėjus. Taip, 1951 02 02 Veisėjų rajono Gerdašių kaime J. Nenorto sodyboje buvo susekti ir nužudyti partizanai V. Subačius ir J. Stravinskas. Jis taip pat įtariamas padėjęs susekti ir sulaikyti 1956 metais Kauno mieste Lietuvos Laisvės kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininką, vyriausiąjį ginkluotųjų pajėgų vadą Adolfą Ramanauską bei jo žmoną Birutę Mažeikaitę, kurie vėliau buvo nuteisti, o A. Ramanauskas – nužudytas sušaudant.” (citatos pabaiga).

Šiame LR Prokuratūros dokumente, matosi ir kiti KGB agento “Žinomas” nusikaltimai: jo pagalba nužudyti du minėti partizanai, su jo pagalba suimti rezistencijos dalyviai Karalavičius, Kimbarauskas ir kiti. Deja toliau nutarime konstatuojama, kad po tyrimo Kauno apygardos prokuratūroje buvo priimti du nutarimai, kurie, vėl cituoju, tą patį gen. prokuratūros dokumentą: “Ir vienas ir kitas nutarimas (priimtas Kauno apygardos prokuratūros – aut. pastaba) yra prieštaraujantis savo motyvais, neteisėti ir priimti neatlikus išsamaus parengtinio tyrimo...”. Gale nutarimo konstatuojama:

“1. Panaikinti baudžiamoją bylą Nr.20-2-220-98 kaip nepagrįstą ir neteisėtą Kauno apygardos prokuratūros prokurorės D. Rutkauskaitės 2001 05 21 nutarimą nutraukti baudžiamąją bylą atskiroje dalyje bei 2001 06 27 nutarimą sustabdyti parengtinį tardymą ir atnaujinti tyrimą.

2. Paimti iš Kauno apygardos prokuratūros baudžiamąją bylą Nr. 20-2-220 98 ir ją perduoti Lietuvos generalinės prokuratūros Specialiųjų tyrimų skyriaus prokurorei I. Linevaitei parengtiniam tardymui atlikti.”

* * *

Didžiulę nuostabą kelia ir tokie prokuratūros teiginiai kaip (2002 12 30 pažymoje): “iškėlus 1992 09 16 ir 1998 11 17 baudžiamąsias bylas ir atliekant parengtinį tardymą, gauta duomenų, kad asmuo, turintis agento informatoriaus slapyvardį “Žinomas” gali būti Antanas Urbonas, gimęs 1917 m. bemaž keturis metus daly-

vavęs A. Ramanausko paieškoje bei padėjęs sovietinio saugumo darbuotojams sulaikyti jį ir jo žmoną 1996 10 12. Kauno mieste. Tačiau parengiamojo tyrimo metu vis negaunama patvirtinančių įrodymų, kad agentas “Žinomas” ir Urbonas yra tas pats asmuo ir dėl tos priežasties jam negali būti pareikštas kaltinimas dėl bendradarbiavimo vykdant Lietuvos gyventojų genocidą, deportacijas, o taip pat fiziškai sunaikinant A. Ramanauską bei išduodant jo žmoną B. Mažeikaitę.”

Betgi, B. Mažeikaitė, (mano mama) buvusi tą išdavystės dieną agento “Žinomas” namuose, patyrusi tą išdavystę, iškentėjusi lagerio baisumus, sugrįžo į Lietuvą gyva. Jos liudijimams nereikėjo gauti Izraelio valstybės leidimo, kaip kad Dušanskiui, tik prokuratūrai jie buvo nereikalingi. Tie liudijimai galėjo padėti atskleisti ir kitus KGB agento A. Urbono nusikaltimus.

Pagaliau, yra ir pats Urbono įrodymas, kad jis yra agentas “Žinomas”. Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, jis panoro, ar jam liepė, būti “patriotu”. Jis dalyvavo savo tikrąja pavarde radijo žurnalisto Patacko laidoje, prisistatęs kaip žmogus, patriotas, paskutinis matęs laisvėje gyvą Lietuvos partizanų vadą A. Ramanauską Vanagą. Laidoje A. Urbonas atpasakojo Ramanauskų apsilankymą pas jį suėmimo dieną ir pakartojo saugumo jam tada sukurtą Ramanauskų suėmimo legendą, kad jis pats, kaip išdavikas, neišsišifruotų. Ši legenda, kaip ir daugybė kitų dokumentų, tokių kaip sekimo planai, nusikaltimo vykdytojų pavardės, suėmimo detali schema su A. Urbono namo tikslu adresu, yra patvirtinti aukštų KGB pareigūnų parašais ir antspaudais ir yra išlikę archyve.

O radijo archyve yra ir ta radijo laida. Kaip ir kita – žurnalistas, apsilankęs buvusiuose KGB archyvuose ir sužinojęs tiesą apie suėmimo legendą, suprato kaip A. Urbonas juo pasinaudojo. Žurnalistas laikė savo pareigą paskelbti B. Mažeikaitės liudijimus, kaip atsaką išdavikui, turintį pasilikti radijo archyve. Aš apie tai ne kartą kalbėjau prokuratūroje, detaliau ir smulkiau...

Neįmanoma pranešimo laike visko apžvelgti plačiau ar panagrinėti daugiau aspektų. Tad baigdama, noriu pakartoti retorinį klausimą. Ar 13-ką Lietuvos Partizanų vado Adolfo Ramanausko Vanago kankinimų ir nužudymo bylos tyrimo metų prokuratūroje yra Lietuvos valstybės politika pasipriešinimo istorijos vertinime?

Lietuvių fondo tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas įteikia stipendijos čekį doktorantei Daivai Litvinskaitei.

E.Šulaičio nuotr.

VOKIETIJOS KANCLERĖ ANGELA MERKEL – VIENA IŠ NEDAUGELIO MOTERŲ PRIE VALSTYBĖS VAIRO

Angela Merkel tapo ne tik pirmąją Vokietijos kanclere, bet ir pirmąją daugiau nei per dešimtmetį moterimi, vadovausiančia didelei Europos šaliai. Kaip moteris ir vienos didžiausių Europoje konservatyviosios pakraipos partijų vadove ji neišvengiamai lyginama su garsiąja savo pirm-take - buvusią Didžiosios Britanijos premjere Margaret Thatcher, nors apžvalgininkai tikina, kad jiedvi skiriasi tarytum diena ir naktis.

Paskutinė didelei Europos šaliai vadovavusi moteris buvo Prancūzijos ministrė pirmininkė Edith Cresson, tačiau jos darbas vyriausybės vadovės pareigose truko neilgai - vos dešimt mėnesių, nuo 1991 metų gegužės iki 1992 metų balandžio, ir įsiminė kaip nederamų poelgių, kuriems trūko diplomatijos, virtinė.

Legendinė "geležinė ledi" M.Thatcher tapo ne tik pirmąją Didžiosios Britanijos ministre pirmininke, bet ir ilgiausiai tokiam poste per visą XX amžių išbuvusia politike - ji šalies vyriausybei vadovavo 11 metų ir 209 dienas, nuo

1979 metų gegužės iki 1990 metų lapkričio.

Tačiau inertiška Vokietijos politika, jau nekalbant apie tai, jog dabartinė koalicija su svarbius postus gavusiais socialdemokratais veikiausiai nebus vienoda, ko gero, reiškia, kad A.Merkel, skirtingai nei M. Thatcher, sunkiai seksis išsaugoti karštą meilę laisvajai rinkai. "Mintis, kad Merkel taps Vokietijos Margaret Thatcher, yra juokinga. Abi šios moterys yra mokslininkės ir abi vadovauja konservatyvioms partijoms, bet daugiau jos neturi nieko bendra", - teigė Gisela Stuart, Vokietijoje gimusi parlamentarė, priklausanti valdančiajai Didžiosios Britanijos leiboristų partijai.

Nepaisant to, A.Merkel kaip ir M.Thatcher turėtų įnešti įvairovės į pilkų kostiumų monotoniją, tvyrančią Europos Sąjungos viršūnių susitikimuose.

Iš 25 narių sudarytas blokas šiuo metu yra džentelmenų klubas - jame sutiks tik tris moteris prezidentes: Mary McAleese iš Airijos, Tarją Halonen iš Suomijos bei Vairą

Vykę-Freibergą iš Latvijos, ir nerasi nė vienos ministrės pirmininkės.

Pažvelgus plačiau, aiškėja, kad šalys, galinčios pasigirti vyriausybės vadovėmis moterimis, dažniausiai esti smarkiai nutolusios į šiaurę.

Pirmąją pasaulio šalimi, išsirikusia prezidente moterį, 1980 metais tapo Islandija, prie kurios vairo tada stojo Vigdis Finnbogadottir. Tuo tarpu Suomija pirmoji moterims suteikė teisę balsuoti - tai įvyko dar 1906 metais, o 2003-aisiais vos tris mėnesius turėjo ministrę pirmininkę Anneli Jaatteenmaki.

Norvegijos darbo partijos vadovė Gro Harlem Brundtland ministrė pirmininke buvo paskirta 1981-aisiais ir šiame poste išbuvo tris kadencijas. Jos vadovaujamame kabinete pusė portfelių taip pat priklausė moterims.

Pusę ministrų portfelių moterys išsidalijo ir dabartiniame Švedijos kabinete. Beveik pusė šios šalies parlamento narių irgi yra moterys - jos užima 163 vietas iš 349.

Kadaise vien vyrų domi-

Europos Sąjungoje, ir sumažinti nedarbą, kuris valdant G.Schroeder pasiekė pokario lygį.

A.Merkel taip pat nori atkurti gerus santykius su Jungtinėmis Valstijomis, kurie pasidarė įtempti G.Schroeder garšiai pareiškus nepritarimą JAV vadovaujamam karui Irake.

A.Merkel iškėlė tikslą per 10 metų pasiekti tokį ekonomikos augimą, kad Vokietija šiuo atžvilgiu vėl būtų tarp trijų pirmaujančių ES valstybių, be to, per savo ketverių metų kadenciją nori smarkiai sumažinti nedarbą, kuris šiuo metu yra 11 procentų.

Ji, kuri yra įgijusi fiziko išsilavinimą, savo politinę karjerą pradėjo tik po Berlyno sienos griuvimo 1989 metais, todėl daugelis stebėtojų vadina ją pašaliete, kuri vis dėlto gali sugebėti lengviau peržengti dažnai uždaros Vokietijos politikos ribas.

Atrodo, kad A.Merkel stilius bus aiškus kontrastas G.Schroeder, kuris vilkėdavo itališkus kostiumus, rūkydavo cigarus, o žiniasklaidos dėmesio centre jausdavosi kaip žuvis vandenyje.

Vokietijos žiniasklaida šaipėsi iš šaltos, beveik drovios jos maneros, bet kai kurie

apžvalgininkai mano, kad to kaip tik ir reikia vadinamajai didžiajai koalicijai, kuri suvienijo dešiniuosius ir kairiuosius ir kuriai valdyti reikės subtilumo. "Tai, kad ji politikoje nemėgsta teatrališkumo, šou ir skambių žodžių, atitinka naująją jaunesnių vokiečių kartos rimtumą", - redaktoriaus skiltyje rašo dienraštis *Handelsblatt*.

Kaip ir jos politinis vadovas, buvęs kancleris Helmut Kohl, A.Merkel nebuvo vertinama taip rimtai, kaip galbūt derėjo. Tačiau tai padėjo jai nustumti į šalį savo priešininkus katalikiškoje ir vyrų

dominuojamoje KDS, be to, galėtų pasitarnauti ir vėl.

Koalicijos programoje, kuri buvo pristatyta anksčiau šį mėnesį, yra nemažai kompromisų, kurie, pasak ekonomistų, gali apriboti A.Merkel galimybes išjudinti šalies ekonomiką.

Tarp svarbiausių yra susitarimas iki 2007 metų, kaip reikalaujama ES nuostatose, sumažinti biudžeto deficitą iki ne daugiau kaip 3 proc. BVP - tai didžiulis iššūkis, kuriam įgyvendinti reikėtų sumažinti išlaidas ar gauti papildomų įplaukų už 35 mlrd. eurų (41,37 mlrd. JAV dolerių).

Delfi

Patalpinkime DIRVOJE švenčių sveikinimus

Švenčių proga daugelis asmenų sveikina savo gimines, draugus, bendradarbius bei pažįstamus.

Artėjančių Šv. Kalėdų bei Naujųjų metų proga kviečiame Jus patalpinti savo sveikinimus *Dirvoje*.

Tokiu būdu pasieksite savo sveikinamuosius ir paremsite lietuvių spaudą. Sveikinimų kainos yra prieinamos.

Prašome tai atlikti kiek galima anksčiau, nes švenčių metu pašto pristatymas yra gana didelio tūrio ir dažnai vėluoja.

Dirva

ČIKAGOS UNIVERSITETE DISKUTUOTA TARPTAUTINIO ŠVIETIMO TEMA

Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius Čikagos valstybiniame universitete lapkričio 17 dieną dalyvavo apskritojo stalo diskusijoje tarptautinio švietimo tema.

Lietuvos generalinis konsulas susirinkusiems universiteto dėstytojams ir studentams papasakojo apie Lietuvos kelią į Europos Sąjungą ir NATO, JAV lietuvių bendruomenę ir jos indėlį į Ilinojaus valstijos vystymąsi, Lietuvos ir JAV ryšius.

A.Daunoravičius supažin-

dino klausytojus su Lietuvos švietimo sistema ir studijų Lietuvoje galimybėmis.

"Ne šalies dydis, o jos žmonės lemia, kokį pėdsaką šalis palieka tarptautinėje bendrijoje", - savo kalboje pabrėžė Lietuvos generalinis konsulas.

Apskritojo stalo diskusijoje taip pat dalyvavo Airijos, Australijos, Bulgarijos, Ekvadoro, Indijos, Izraelio, Meksikos, Nyderlandų ir Pietų Afrikos generaliniai konsulai Čikagoje.

LR konsulato inf.

nuojamoje Pietų Europoje savotišką revoliuciją pradėjo dabartinis Ispanijos premjeras Jose Luis Rodriguez Zapatero. 2004 metų balandį atėjęs į valdžią, jis aštuoniomis iš šešiolikos kabineto narių pasirinko moteris, tarp jų ir Maria Teresa Fernandez de la Vega, kuri tapo pirmąją šios katalikiškos šalies istorijoje vicepremjere. Be to, kadaise Ispanija buvo pirmoji Europos šalis, paskyrusi ministrės pareigas eiti moteriai: 1936 metais, prieš pat šalyje valdžią užgrobiančiam fašistams, jos vyriausybėje dirbo anarchistė Federica Montseny.

Kaimyninei Portugalijai 1979-1980 metais vadovavo premjerė Maria de Lurdes

Pintasilgo. Tačiau Italijos ir Graikijos valdžios koridoriais vaikšto beveik vieni vyrai.

Turkija, kurios siekiui prisijungti prie Europos Sąjungos priešinas A.Merkel, praėjusio dešimtmečio viduryje turėjo ministrę pirmininkę Tansu Ciller, tačiau dabar moterys sudaro tik 4,4 proc. šios šalies parlamento narių.

Rusijos vyriausybėje moterų apskritai nėra.

Julija Tymošenko, kuriai Ukrainos ministrės pirmininkės postas buvo suteiktas už svarų vaidmenį taikioje praėjusių metų "oranžinėje revoliucijoje", pabuvusi prie valdžios vairo kelis mėnesius rugpjūtį nuo jo buvo nušalinta kartu su likusia vyriausybe.

Delfi

(Atkelta iš 2 psl.)

ANGELA MERKEL...

ketverių metų kadenciją nedirbs, nes po rinkimų, per kuriuos akivaizdus laimėtojas nepaaiškėjo, jai teko sudaryti koaliciją su G.Schroeder Socialdemokratų partija. Per sunkias, mėnesį trukusias derybas dėl koalicijos A.Merkel buvo priversta atsisakyti planuoto Vokietijos socialinio aprūpinimo sistemos pertvarkymo, kuris buvo jos ekonominių reformų programos kertinis akmuo. Ji žadėjo atgaivinti šalies ekonomiką, kuri vienu metu buvo visos Europos variklis, bet dabar yra viena vangiausių

Vaidas iš Lietuvos fondo dr. Antano Razmos vardo premijos švietimo srityje įteikimo iškilmių. Prie mikrofono dr. Jonas Valaitis, LF valdybos pirm. Sigita Balzekienė, premiją priėmusi APPLE organizacijos atstovė Irena Ross iš Kanados, premijos skyrimo narė Stasė Petersonienė ir LF Garbės pirm. dr. Antanas Razma.

E.Šulaičio nuotr.

CLEVELAND, OH

NUOSTABI RUDENS ŠVENTĖ

Savaip gražus kiekvienas metų laikas – Malonu rytą ir vidurdienį, Gražus pavasari, einu! Lik sveikas! Su šypsena einu į rudenį.

Jonas Aistis

Lapkričio 13 d., sekmadienio rytas buvo saulėtas ir nešaltas. Anot priežodžio – per Jurginės gegužinės niekados nelyja, o per Rudens šventę dar saulutė šviečia ir nėra šalno.

Tadien pradėjome su šv. Mišiomis Šv. Jurgio bažnyčioje. Klebonas kun. Juozas Bacevičius laimino visus.

Po šv. Mišių skubėjome salėn, kur visus nustebino daugybė stalų, kuriuos puošė rudens gėlių puokštės. Ketvirtį erdvios salės užėmė kiniečių loterijos dovanų uždėliai – dėžės su žaislais, krepšiai su gaiviais gėrimais, sportininkų striukėmis, paveikslais ir kitokiomis dovanomis. Kitame salės šone buvo be pertraukos sukamas laimės ratas. Scenoje, prie stalo, pakaitomis sėdintieji – Aurelija Jucaitienė, Antanas Jucaitis ir

Algis Rukšėnas pranešinėjo apie jaunuolių platinamus biilietus ir kas 100 išplatintų biilietų tapdavo „skeltine loterija“ – pusę sutelktos sumos gavo laimingasis ištraukto bilieto savininkas, o kita pusė teko parapijai. Šeimnininkės dalino parngtus pietus, o svečiai gavo kalakutieną, mėsos vyniotinius, bandeles ir salotus.

Prie kavos rinkosi puikūs tortus, pyragus bei bandeles. Besivaišindami ir dalyvaudami dovanų skirstyme, sulaukėme didžiosios piniginių loterijos traukimo. Kun. Juozas Bacevičius gerai išmaišė didžiosios loterijos biilietų šakneles, o atžalynas traukė laimėtojų biilietus. Po 100 dol. laimėjo: Vitalija Butkus ir Don Montville, 300 dol. laimėjo Ramunė Juškėnas (gyvenanti Iowa valst.), 500 dol. laimėjo Birutė Vedegienė ir 1,000 dol. laimėjo Val Vedegys. Kiniečių loterija irgi puikiai praėjo, daugelis nešėsi namo vertingas dovanas.

Ši Rudens šventė turėjo dosnius rėmėjus. Lietuvių kredito unija „Taupa“ apmokėjo tos popietės maistą, o Lietuvių namai dovanojo gaivinančius gėrimus ir suteikė priemones

vaišėms paruošti, o darbščiosios parapijietės sunešė puikius kepinus. Anot kun. J. Bacevičiaus visi šios Rudens šventės dalyviai buvo laimėtojai, nes jie sutelkė labai reikalingas lėšas ateinančios žiemos išlaidoms sumažinti. Dėkui visiems šios šventės dalyviams, kurie atvyko paremti nuo 1895 m. veikiančią lietuvių parapiją.

N.K.J.

NEW YORK, NY

Lapkričio 20 d., sekmadienį, Lietuvių bendruomenės Queens-Brooklyn apylinkė suorganizavo tradicinę Kariuomenės šventę Apreiškimo parapijos salėje. Bažnyčioje buvo vėliavų procesija ir padėtas vainikas. Mišias atnašavo prelatas Edmundas Putrimas, atvykęs iš Toronto. Po Mišių, buvo padėtas vainikas prie lietuviško kryžiaus ir publika sugiedojo „Marija, Marija“.

Salėje, vyko minėjimas. Įžanginį žodį tarė Queens-Brooklyn LB apylinkės pirmninkė Vida Jankauskienė. Buvo uždegtos trys žvakės – geltona, žalia ir raudona. LB NY apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė tarė žodį. Pagrindinę kalbą tarė Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Mindaugas Butkus. Patriotinio pobūdžio eilėraščius padeklamavo Monika Kungienė. Publika sugiedojo „Lietuva brangi“. Po to vyko vaišės. Jas paruošė Jonas Kunca.

Neringos savaitgalis

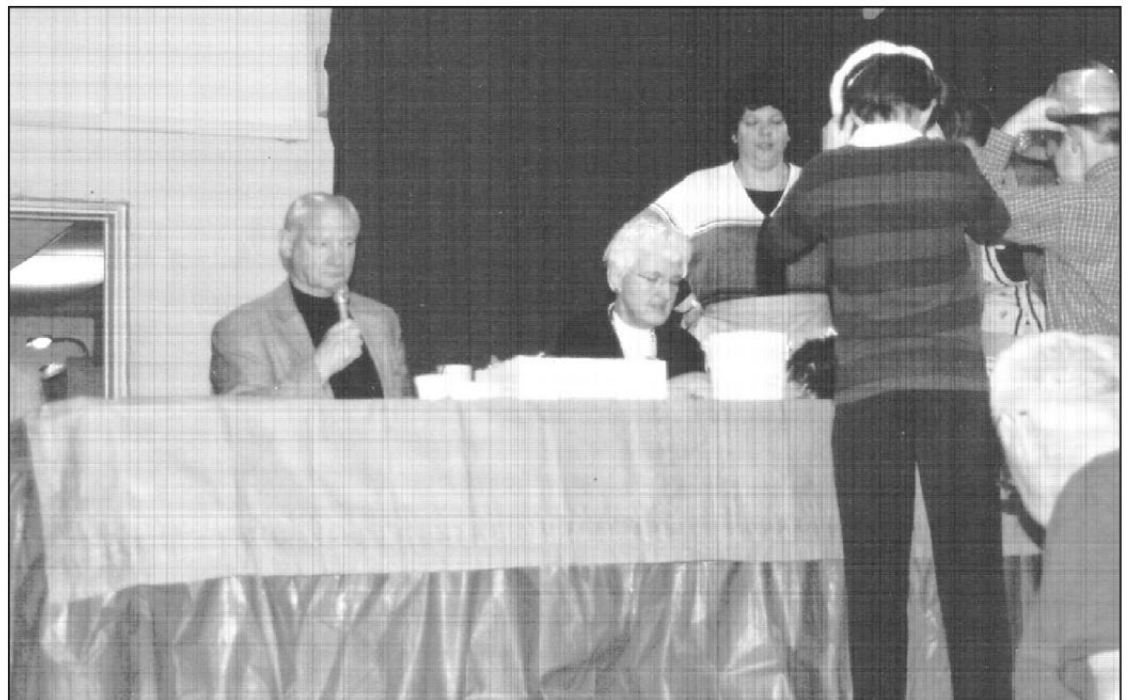
Neringa kreipiasi į visus tuos, kurie gruodžio viduryje jaučiasi pavargę nuo jau prisidėjusio prieškalėdinio bruz-

dėjimo ir nori nuo jo pabėgti kur nors į Vermonto miškus, kviečia visus neringiečius švęsti kasmetinį Neringos Kūčių savaitgalį gruodžio 16-18 dienomis. Lauks gera kompanija, lietuviški papročiai, pasivažinėjimas su rogėmis ir dvasinis atsinaujinimas. Kviečia atvažiuoti 19:30 val. penktadienio vakarą po darbų ir vakarienės ir pasibūti iki pietų sekmadienį.

Norintieji dalyvauti prašomi atsiųsti informaciją ir mokėstį iki gruodžio 3 d. Perspėjama, kad žiemos metu patalpos yra ribotos. Stovyklautojai dalinsis kambariais bei rūsiu. Šiais metais taip pat prašoma atvežti maisto auką ir padėti virtuvėje. Taip pat nori žinoti, ar kas nors norėtų praveisti kokį užsiėmimą savaitgalio metu? (pvz. sniego skulptūrų konkursą, šiaudinukų darymą, maisto ruošą, maldų rašymą, ir t.t.)

Dalyvio mokėstis: suaugusiam 55 dol., studentui 40 dol., jaunuoliui (12-18 m) 30 dol., vaikams (6-12 m.) 25 dol., šeimai iki 150 dol. Čekius prašome siųsti iki gruodžio 3 dienos „Neringa, Inc. vardu šių metų organizatorei Rimai Girniuvienei.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

Rudens Šventės lėšų telkimą tvarkė Algis Ruksėnas ir Aurelija Jucaitienė su parapijos atžalyno talka.

G.Juškėno nuotr.

Rudens šventės skanėtų stalo aptarnautojos ir ragautojos. Iš kairės: Vilija Klimienė, Janina Klimaitė ir dr. Živilė Vaikienė.

G.Juškėno nuotr.

Gausūs kiniečių loterijos dovanų stalai Jurginės Rudens šventėje.

G.Juškėno nuotr.

ALTo Čikagos skyrius praneša, jog Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės pagrindinis minėjimas 2006 m. vyks vasario 12 d., sekmadienį, Marijos gimnazijoje. Mišios šia proga 10:30 ryto Marijos gimimo bažnyčioje Mar-

quette Parke.

Birželio trėmimų minėjimas, 2006 m. vyks birželio 11 d., sekmadienį, Marijos gimimo parapijoje. 10:30 ryto Mišios Marijos gimimo bažnyčioje ir minėjimas parapijos salėje.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis dalyvavo Briuselyje vykusiose Europos Sąjungos bendrųjų reikalų ir išorinių santykių taryboje (BRIST), kuri svarstė derybų dėl ES finansinės perspektyvos 2007-2013 metais klausimą. Anot Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių departamento, šiuo metu Europos Sąjungai pirmininkaujanti Jungtinė Karalystė BRIST posėdžiuose dalyvaujančius ES valstybių užsienio reikalų ministrus supažindino su šalių pozicijomis ES perspektyvinio biudžeto klausimais. Aptarus diskusijai pateiktus klausimus, buvo siekiama išskirti svarbiausias problemas, siekiant bendro susitarimo per gruodžio 15-16 dienomis vyksiantį Europos Vadovų Tarybos susitikimą. BRIST posėdyje užsienio reikalų ministrai taip pat aptarė Ilgalaikės strategijos Afrikai sukūrimą, ES santykius su Iranu, Iraku, situaciją Artimuosiuose Rytuose. Susitikime taip pat aptarė pasirengimą gruodžio 13-18 dienomis Honkonge vyksiančiai VI Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijai, kurioje tikimasi priimti esminius prekybos liberalizavimo sprendimus.

Lietuvos Seimo pirmininkas A. Paulauskas pasidžiaugė stiprėjančiais Lietuvos ir Moldovos ryšiais. Tolesnio parlamentinio bendradarbiavimo kryptis, galimybes teikti Moldovai pagalbą nustatant svarbumus, siekiant glaudesnių ryšių su Europos Sąjunga Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas aptarė susitikęs su Lietuvoje viešinančiu Moldovos parlamento pirmininku Marian Lupu. Lietuvos ir Moldovos parlamentų vadovai diskutavo apie situacijos Padnestrėje sprendimo būdus, Moldovos vykdomas reformas. Moldovos parlamento vadovas ypač akcentavo, kad Moldova tikisi iš Lietuvos pasisemti integracijos į ES patirties bei pabrėžė, jog net apie 80 proc. Moldovos visuomenės pritaria šalies orientacijai į ES. Seimo pirmininkas susitikime išreiškė paramą demokratinėms Moldovoje vykdomoms reformoms bei pabrėžė, jog pastaraisiais metais Lietuvos ir Moldovos ryšiai tapo intensyvesni, o abiejų šalių parlamentų kontaktus vis labiau plečia abiejose šalyse įkurtos parlamentinės draugystės grupės. Lietuvoje su darbo vizitu viešinti Moldovos parlamento pirmininką lapkričio 24 d. priėmė prezidentas Valdas Adamkus. M. Lupu kalbėjo Seimo plenariniame posėdyje. Įvyko Moldovos parlamento pirmininko vadovaujamos delegacijos susitikimai su Seimo Užsienio ir Europos reikalų komitetų bei Tarpparlamentinių ryšių su Moldovos Respublika grupės nariais. Svečiai lankėsi Signatarų namuose, vakarieniavo su Seimo frakcijų seniūnais.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Vidurio, Rytų Europos ir Kaukazo šalių intelektualų konferencijos “Kas šiandien jungia ir skiria posovietinius kraštus?” dalyvius. “Mus, kaip ir Jus, vienija bendra nesena istorija, noras ir troškimas gyventi saugiai, stabiliai, laisvai ir demokratiškai. Laisvai kurti ir reikšti savo mintis“, - susitikime pažymėjo V. Adamkus. Pasak prezidento, stipri Europa neįsivaizduojama be demokratiškų, saugių ir klestinčių kaimynų Rytų Europoje. Šalies vadovas pabrėžė, kad Lietuva nuosekliai remia kaimynų reformas ir sieks, kad Europos Sąjunga būtų demokratijos ir gerovės kelrodis visam regionui. Susitikime jis taip pat bendravo su Baltarusijos opozicijos kandidatu kitais metais vyksiančiuose prezidento rinkimuose Aleksandr Milinkevič.

Rusijos koncerno "Jukos" atstovybė Lietuvoje nepatvirtina naujienų agentūros BNS pranešimo, kad "Jukos" iš tolesnio konkurso dėl "Mažeikių naftos" akcijų pardavimo pašalino bendrovės TNK-BP ir "LUKoil", kuri akcijas pirktų kartu su "ConocoPhillips", pranešė Lietuvos radijas.

NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer padėkojo Lietuvai už Vilniuje surengtas NATO ir Ukrainos konsultacijas, pranešė Krašto apsaugos ministerija. "Esu įsitikinęs, kad šios konsultacijos puikiai pavyko ir yra vienas produktyviausių NATO-Ukrainos susitikimų", - rašoma NATO vadovo laiške Lietuvos krašto apsaugos ministrui Gediminui Kirkilui. "Šiame susitikime buvo pateikta keletas konkrečių pasiūlymų dėl intensyvaus Aljanso ir narystės NATO siekiančios Ukrainos dialogo gynybos ir saugumo sektoriuose stiprinimo", - rašoma laiške. J. de Hoop Scheffer taip pat pabrėžė, kad konferencijos sėkmę lėmė ir puiki renginio organizacija, bei padėkojo visiems, kurie užtikrino susitikimo metu sklandų darbą. Neoficialios aukšto lygio NATO-Ukrainos konsultacijos Vilniuje vyko spalio 24 d.

Rusijos naikintuvas "Su-27" Lietuvoje rugsėjį nukrito dėl jį pilotavusio majoro Valerij Trojanov klaidos, dėl to pilotui bus pažeminta kvalifikacinė kategorija. Tai nustatė Leningrado srities Siverskojės aviacijos garnizone, kur tarnauja V. Trojanov, incidentą tyrusi valstybinė komisija.

Bulgarijos prezidentas Georgij Parvanov sveikina Lietuvos Respublikos prezidentą Valdą Adamkų jo ir Ponios Almos Adamkienės garbei suruoštoje oficialioje valstybinėje vakarienėje. www.president.lt

LIETUVOS IR BULGARIJOS PREZIDENTŲ SUSITIKIME PRISIMINTAS IR J. BASANAVIČIUS

Bulgarijos prezidentas Georgij Parvanov padėkojo Lietuvai už paramą įgyvendinant siekį tapti Europos Sąjungos nare bei palankiai priėmė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus kvietimą kitų metų gegužę apsilankyti Vilniuje. Bulgarijos ir Lietuvos vadovai susitiko Sofijoje, kur pirmadienį V. Adamkus pradėjo oficialų vizitą. Kaip praneša prezidento spaudos tarnyba, pokalbio metu buvo aptarti dvišalio bendradarbiavimo, Bulgarijos stojimo į ES klausimai. V. Adamkus pažymėjo, kad šis susitikimas liudija Lietuvos ir Bulgarijos įsipareigojimus bendroms demokratinėms vertybėms ir siekius plėtoti draugiškus abiejų valstybių santykius įvairiose srityse.

“Atverčiame naują Lietuvos ir Bulgarijos bendradarbiavimo puslapį, kuris pagrįstas ištikimybe ginti ir puoselėti bendras vertybes ir idealus”, - sakė V. Adamkus susitikime su Bulgarijos prezidentu. Lietuvos vadovas pažymėjo, kad Bulgarijos vaidmuo įtvirtinant ir palaikant ją Balkanų regione yra labai svarbus. Jis pabrėžė, kad Lietuva taip pat deda didesnę pastangą skatindama demokratijos plėtrą naujosiose ES rytų kaimynėse.

V. Adamkus pakvietė G. Parvanov dalyvauti kitų metų gegužę Vilniuje rengiamame Naujųjų demokratijų forume. Į šį forumą kviečiami Pietų Kaukazo, Rytų Europos, Moldovos, Ukrainos, ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų vadovai bei aukšti pareigūnai. Bulgarijos vadovas labai palankiai priėmė Lietuvos prezidento kvietimą. V. Adamkus informavo Bulgarijos vadovą, kad Lietuvoje jau pradėtas Bulgarijos stojimo į ES sutarties ratifikavimo procesas. Lapkričio mė-

nesį Seimas pradėjo svarstyti ratifikavimo dokumentus, numatančius, jog Bulgarija ir Rumunija taps visateisėmis ES narėmis 2007 metų sausio 1 dieną. G. Parvanov padėkojo Lietuvai už paramą įgyvendinant Bulgarijos siekį tapti ES nare ir pabrėžė: “Neapvilsime Jūsų, įvykdysime visus mums keliamus reikalavimus, nebūsime našta ES, o stengsimės sustiprinti bendriją”.

Susitikimo metu V. Adamkus atkreipė dėmesį, kad nors Lietuvą ir Bulgariją sieja paliginti silpni ekonominiai ir prekybiniai ryšiai, kartu su juo atvyko didelė delegacija Lietuvos verslininkų, besidominčių atsiveriančia nauja rinka. Kalbėdamas apie naują Baltijos ir Juodosios jūros regionų valstybių bendradarbiavimo etapą, Bulgarijos vadovas pažymėjo būtinybę plėtoti kultūrinius, švietimo ir mokslo ryšius, nes jie ypač suartina žmones ir tautas. V. Adamkus prisiminė, kad Lietuvą ir Bulgariją sieja istoriškai svarbūs ir emociškai stiprūs prisiminimai, kuriuos simbolizuoja vieno svarbiausių Lietuvos nepriklausomybės veikėjų **Jono Basanavičiaus veikla Bulgarijoje**. J. Basanavičius 25 metus gyveno Bulgarijoje, Varnos mieste. Beje, Bulgarijos prezidentas G. Parvanov, šios šalies vadovu išrinktas 2001 lapkritį, Lietuvoje yra viešėjęs 2003 metų birželį.

Dvišaliai valstybių santykiai taip pat buvo aptarti darbo pietų metu, kuriuos surengė Bulgarijos Ministras pirmininkas Sergej Stanišev. Pietų metu buvo pabrėžta, kad šio vizito metu pasirašytas Lietuvos ir Bulgarijos Vyriausybių susitarimas dėl investicijų skatinimo ir apsaugos padės plėtoti dvišalius ekonominius santykius.

Vėliau Lietuvos vadovas dalyvavo Lietuvos ir Bulgarijos verslo forumo atidaryme ir perskaitė pranešimą.

Antrąją vizito dieną V. Adamkus vyko į antrąjį pagal dydį Bulgarijos miestą Plovdivą, kur susitiko su miesto meru Ivan Chmokov. **LGITIC**

ES GYNYBOS MINISTRŲ SUSITIKIMAS

Lietuvos krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas lapkričio 21 d. dalyvavo Briuselyje įvykusiame oficialiame Europos Sąjungos gynybos ministrų susitikime, kuriame buvo aptarta bendrijos karinių pajėgų plėtra. Susitikime taip pat patvirtinti naujas poreikių katalogas. Jame yra identifiukuoti kariniai pajėgumai, kurių ES reikia, siekiant įvykdyti bendrijos Sutartyje bei Europos saugumo strategijoje keliamus uždavinius. ES gynybos ministrų susitikimas vyko kaip Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos (BRIST) posėdžio dalis. Gynybos ministrai taip pat aptarė, kaip pagerinti kariškių ir civilių bendradarbiavimą operacijose bei Europos gynybos agentūros veiklą. Darbo pietų metu ministrai pasidalino nuomonėmis dėl ES vadovaujamos tarptautinės operacijos ALTHEA Bosnijoje ir Hercegovinoje atėties. Prieš oficialų susitikimą Lietuvos krašto apsaugos ministras G. Kirkilas dalyvavo pusryčiuose, į kuriuos buvo pakviesti visi Europos socialdemokratų partijoms priklausančios gynybos ministrai. Tai buvo jau antras tokio tipo susitikimas. Prieš tai socialdemokratų partijoms priklausančios ES gynybos ministrai buvo susitikę šių metų gegužės mėnesį, prieš analogišką ministrų susitikimą. **LGITIC**

Česlovas Valdemaras Obcarskas

NAKTIS BE VĖJO

*Kristalinės mintys mus lydėjo,
Kai mes ėjom jūros poakiais žaliais,
O naktis plati, be vėjo,
Buvo mirusi, - ir taip*

*Mes keliavome ilgom alėjom,
Kol mus priglaudė rudens miškai,
Ir, neradę žodžių, vėl tylėjom,
Vien tik širdys plakė neramiai,*

*Ir sapnuodami mylėt pradėjom
Nerealius žmones ir vaizdus, -
Vis kentėdami vienatvėje tylėjom,
Degdami nežemišku džiaugsmu.*

*O po to ir vėl klajojom –
Mes nemiršamos poezijos draugai!
Ir į žemę sielvartus sukloję,
Naktyje ant pelkių mirėme ramiai.*

Liverpool, Anglija

KELIONĖS REFRENAS

*Taip į tolimas keliavome per lygumas žalias,
Lydimi jaunystės, saulės spindulių ir vėjo,
Ir per kalnus ėjom, ir marias perėjom,
Danguje suskaitėm žydinčias žvaigždes, -
Ir į ežero gelmes giliai
Krito lapai geltoni rugsėjo.*

*Kol per kalnus ėjom, į žvaigždes tikėjom.
Matėm lygumas nušviestas, begalines ir plačias,
Ir, sustoję vienišoj alėjoj,
Mes regėjom krintančius lapus, tartum žvaigždes gelsvas,*

*Bet toliau keliaut jau negalėjom
Ir palikom rudenio laukuos nykiuos, -
Tik naktis dar lapkričio žvaigždėm spindėjo
Nuostabiai aukštuos ir mėlynuos skliautuos.*

Manchester, Anglija

Keturiasdešimt trečiasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašeliočio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapyvardžiu. Šis slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negrąžinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2005 m. gruodžio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija – 500 JAV dolerių,
Antroji premija – 300 JAV dolerių

*Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia
paprasta balsų dauguma.*

Operos solistė Nida Grigalavičiūtė, ALT sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkė Matilda Marcinkienė ir “Dirvos” 90-ties metų sukakties iškilmingo minėjimo vedėja Dalia Sokienė Balzeko lietuvių kultūros muziejaus salėje, kurioje spalio 8 d. įvyko mūsų laikraščio šventė.

Z. Degučio nuotr.

KAIP MES ĖJOM

*Rudenėjančiais laukais per smėlį,
Vėjų lydimi, į tolius ėjom
Ir, gelsvų miškų kraštus priėję,
Nežinia ko mes saulėlydy liūdėjom.*

*Tiktai vakaro ugnyje geso
Tylios girios ir naktį užmigo,
Ir auksiniai medžių lapai
Atspindžiais šaltais į širdį smigo.*

*Ir palikom, saulei nusileidus,
Dviese, rudenio miškais nuklydom,
Ir negrįžom niekad į gimtinį miestą,
Iš kurio išėjom vakarą vėlyvą.*

Liverpool, Anglija

LITURGINIUS BAŽNYČIOS METUS UŽBAIGĖ KRISTAUS KARALIAUS IŠKILMĖ

Lapkričio 20 d. iškilmingomis Kristaus Karaliaus šventės Mišiomis tikintieji užbaigė liturginius Bažnyčios metus. Paskutinis liturginių metų sekmadienis vadinamas ne tik Kristaus Karaliaus, bet ir Kristaus Visatos Valdovo iškilme. “Keistas šis Karalius - išduotas, pažemintas, nuteistas gėdinga vergų mirtimi ant kryžiaus. Jo karališkumui reikėtų sugalvoti kitą vardą - per daug esame įpratę karaliaus, kitų valdovų vardus sieti su išdidumu, nesiskaitymu, privilegijomis”, - sakė kunigas Lionginas Virbalas.

Jėzuitų vienuolio žodžiais, šis Karalius atėjo ne tam, kad būtų jam tarnaujama, o pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti. Jis gali valdyti, bet plauna apaštalamis kojas, gali išvengti bet kokio pavojaus, tačiau nebėga nuo suimti at-

ėjusių kareivių, gali prisišaukti legionus angelų, bet priima neteisingą Piloto nuosprendį, gali prikelti mirusius, bet vienišas miršta ant kryžiaus. “Toks Kristus, Alfa ir Omega, pradžia ir pabaiga, laikų ir amžių Viešpats, verčia ir mus kitaip pažvelgti į pasaulį, save, savo pareigas ir žmogaus “karaliavimą” šiame pasaulyje, kviečia būti tarnaujančiais “karaliais”, - sakė kunigas.

Šventojo Tėvo paskelbtais Eucharistiniais metais šviesios atminties popiežius Jonas Paulius II kvietė visus ilgesniam laikui pasilikti priešais Švenčiausiąjame Sakramente esantį Kristų ir “prisiglaudus prie jo krūtinės, kaip mylimajam mokiniui, pasijusti palies-tam jo širdies begalinės meilės”. Eucharistiniais metais Lietuvos šventovėse rengtos nuolatinės adoracijos tęsis ir

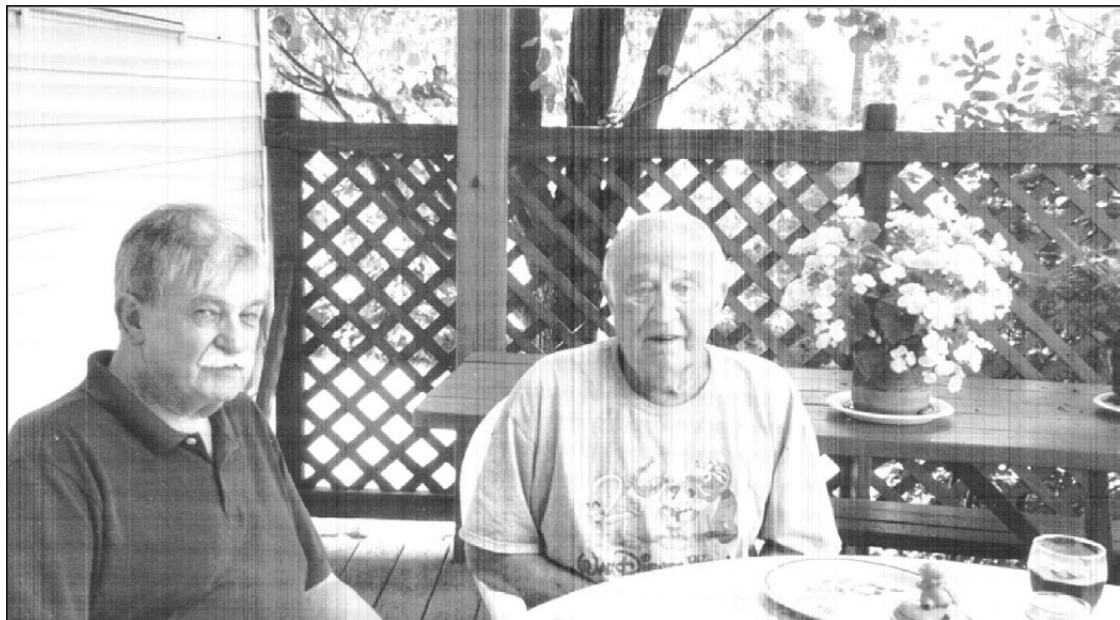
J. BASANAVIČIAUS PREMIJA – PROFESORIUI L. KLIMKAI

2005 metų valstybinės Jono Basanavičiaus premijos laureatu tapo mokslo istorikas, etnologas profesorius Libertas Klimka, įvertintas už reikšmingą mokslinę ir visuomeninę veiklą etninės kultūros srityje. Valstybinė Jono Basanavičiaus premija laureatui bus įteikta tradiciškai Jono Basanavičiaus gimimo dieną, lapkričio 23-iają, Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Valstybinė Jono Basanavičiaus premija kasmet skiriama už reikšmingiausius paskutiniųjų 5 metų Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių darbus, susijusius su etninės kultūros tradicijų plėtojimu, puoselėjimu, ugdymu ir tyrinėjimu, taip pat kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros srityje. Premijos dydis - per 31 tūkst. Lt (250 MGL). Šią premiją jau yra gavę 22 etinei kultūrai nuspelnę asmenys - etnologai, etnomuzikologai, istorikai, menotyrininkai, tautosakininkai. L. Klimka yra naujos tarpdisciplininės mokslo šakos - paleoastronomijos ir etnokosmologijos - pradininkas Lietuvoje, Lietuvos mokslo istorikų asociacijos vicepirmininkas, Lietuvos etnokosmologijos muziejaus mokslinis vadovas, Kraštotyros, Astronomų ir Fizikų draugijų narys, Kultūros paveldo departamento ekspertas, tarptautinės organizacijos “Astronomija kultūroje” narys, įvairių mokslo leidinių redkolegijų narys. 1963 m. Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultete įgijęs fiziko-radiofiziko kvalifikaciją, L. Klimka mokėsi Puslaidininkių fizikos instituto aspirantūroje. 1972 m. Vilniaus universitete apgynė mokslų kandidato disertaciją, kuri 1992 m. nostrifikuota gamtos mokslų daktaro laipsniui. 1967-1975 m. buvo vyresnysis mokslinis bendradarbis Puslaidininkių fizikos institute, 1975-1992 m. - Vilniaus inžinerinio statybos instituto (Vilniaus Gedimino technikos universiteto) docentas. 1992 m. L. Klimka apsisprendė dirbti mokslo istorijos ir etnologijos srityse ir buvo išrinktas Vilniaus pedagoginio universiteto Istorijos fakulteto Baltų proistorės katedros docentu. 2003 m. jam suteiktas Vilniaus pedagoginio universiteto profesoriaus vardas. 2001-2005 m. L. Klimka buvo Vilniaus pedagoginio universiteto Isto-

(Nukelta į 10 psl.)

naujaisiais Bažnyčios metais, kurie prasidėjo pirmąjį Advento sekmadienį - lapkričio 27 dieną.

LGITIC

Malonus ir taip pat liūdnas buvo paskutinis bendravimas su a.a. Jonu Kazlausku jo namuose š.m.rugpjūčio 31 d. Iš k: “Vilties” d-jos pirm. Algirdas V.Matulionis ir buvęs sąskaitininkas Jonas Kazlauskas.

KAUTYNĖSE DĖL "MAŽEIKIŲ NAFTOS" – NAUJI GINKLAI

Rusijos ir Didžiosios Britanijos koncernui TNK-BP priklausančios gamyklos smulkieji akcininkai ragina susilaikyti nuo palankių atsiliepimų apie koncerną, kuris laikomas vienu realiausių kandidatų į "Mažeikių naftos" akcijas.

Seišelių salose registruota bendrovė "Indian Ocean Petroleum Services" lapkričio 24 d. kreipėsi per spaudą į Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų bei šalies visuomenę su raginimais nesiimti skubotų veiksmų parduodant kontrolinį "Mažeikių naftos" akcijų paketą koncernui TNK-BP, rašo *Lietuvos rytas*.

Po laišku pasirašęs ben-

drovės direktorius D.Cameron teigia, kad koncernas skriaudžia smulkiuosius akcininkus, ir išpėja, jog toks pat scenarijus gali nutikti ir Lietuvoje, jeigu "Mažeikių nafta" atiteks TNK-BP.

Šių metų sausį audito bendrovė "Deloitte & Touche" įvertino visą koncerno TNK-BP turtą. Koncernui priklausanti Saratovo naftos perdirbimo gamykla buvo įvertinta 47 mln. JAV dolerių.

"Indian Ocean Petroleum Services", turinti tik 6 proc. gamyklos akcijų, mano, kad įmonė buvo įvertinta per pigiai. D.Cameron laiške tvirtina, kad dėl to nukentėjo smulkieji Saratovo įmonės

akcininkai. Tas pats neva gali nutikti ir parduodant "Mažeikių naftos" akcijas.

TNK-BP atstovai mano, jog taip smulkieji Saratovo naftos perdirbimo gamyklos akcininkai šantažuoja koncerną ir prašo pinigų už, akcininkų nuomone, per pigiai įvertintą gamyklą.

Manoma, kad šis smulkiųjų akcininkų išpėjimas gali tapti korta TNK-BK konkurentų dėl "Mažeikių naftos" akcijų rankose. Kiti pretendentai siektų įrodyti, kad koncernas negerbia smulkiųjų akcininkų.

Prezidentūra kol kas susilauko nuo komentaru, nors kreipimasis buvo konkrečiai skirtas valstybės vadovui. *Delfi*

MASKVOJE SPRENDŽIAMI KAZACHŲ NAFTOS TIEKIMO KLAUSIMAI

Lapkričio 25 d. Kazachstano Respublikos premjeras Danial Achmetov bandė įtikinti Rusiją, kad ji panaikintų techninius trukdžius transportuoti kazachų naftą į Lietuvą, pranešė Rusijos dienraštis *Kommersant*. Kitą savaitę baigti naftos tiekimo klausimų aptarimą į Maskvą vyksta Kazachstano energetikos ministras Vladimir Školnik.

Praėjusią savaitę bendrovė "KazMunayGaz" yra pagrašiusi peržiūrėti santykius su Rusijos kompanijomis Kazachstane, jeigu paaiškėtų, jog naftos tiekimo susitarimo nutraukimas būtų pretendentų pirkti "Mažeikių naftos" akcijas įtaka.

Buvo pranešta, kad Rusijos naftotiekių įmonė "Transneft" nutraukė sutartį su bendrovės "Mažeikių nafta" akcijas siekiančia įsigyti Kazachstano kompanija "KazMunayGaz"

dėl ilgalaikio naftos tranzito į Lietuvą.

Neoficialiomis žiniomis, ši kompanija Rusijos koncernui "Jukos" teikdama preliminarų pasiūlymą už 53,7 proc. "Mažeikių naftos" akcijų paketą pasiūlė didžiausią – apie 1,2 mlrd. dolerių (apie 3,5 mlrd. lt) - kainą.

Rusijos dienraščio duomenimis, Kazachstano premjeras naftos tiekimo problemas aptarinėjo Maskvoje su Rusijos premjeru Michail Fradkov.

Jeigu susitikimo rezultatai bus palankūs, Kazachstano šansai įsigyti Mažeikių įmonės akcijas esą padidės – pretendentas pirkti akcijas turi įmonei užtikrinti nuolatinį naftos tiekimą.

"KazMunayGaz" atstovybės Lietuvoje vadovas Talgat Aldybergenov patvirtino, kad vyko Rusijos ir Kazachstano premjerų susitikimas dėl

tarppovyriausybinių susitarimų.

"Vienas numatytų klausimų – bus dėl naftos tranzito. Tai nebus pats svarbiausias klausimas", - teigė T.Aldybergenov. Reaguodama į informaciją apie ilgalaikio naftos tranzito susitarimo nutraukimą, "KazMunayGaz" išplatino pranešimą.

Jame grasino persvarstyti santykius su Rusijos kompanijomis, dirbančiomis Kazachstane, taip pat bendrus projektus, vykdomus su "Transneft", jeigu paaiškėtų, kad tokie pareiškimai yra kitų pretendentų pirkti Lietuvos bendrovės "Mažeikių nafta" akcijas mėginimai daryti įtaką pirkimo procesui.

Premjeras Algirdas Brazauskas žinias apie sutarties dėl tranzito nutraukimą yra įvertinęs neigiamai: kyla įtarimų dėl galimo partnerio patikimumo, jeigu sutartys gali būti "taip lengvai sudaromos ir taip lengvai likviduojamos".

Netrukus po to A.Brazauskas sulaukė Kazachstano prezidento Nursultan Nazarbajev skambučio, kur pastarasis aukščiausiu lygiu patvirtino, jog "KazMunayGaz" labai domisi Mažeikių įmone. *Delfi*

Su liūdesiu pranešame, kad pirmadienį, lapkričio 21 d., sunkios ligos iškankintas, sulaukęs 81 metų amžiaus, mirė ilgametis kruopštus ir pa-reigingas **DIRVOS** sąskaitininkas – knygų vedėjas ir tvar-kytojas

A.† A. JONAS KAZLAUSKAS.

Paliko žmoną STASĘ, du sūnus – ROMĄ su žmona ALELI, ANDRIŲ su žmona LIONE, dukrą RITĄ, jos vyrą Thomas Campbell ir aštuonis anūkus. Drauge liūdėdami, gilia užuojautą reiškiamo Velionio žmonai ir visai šeimai, bei draugams ir artimiesiems. Mes Jo labai pasigesime.

*DIRVA,
VILTIES d-ja*

AIRIAI STREIKAVO REIKALAUDAMI DIDESNIŲ ALGŲ STATYBININKAMS IŠ RYTŲ EUROPOS

Apie keturiasdešimt Airijos statybos kompanijos "Doyle Concrete/Steelite" darbuotojų, priklausančių profesinei sąjungai, septynias savaites streikavo prieš nevienodus atlyginimus statybininkams airiams ir Airijos kompanijoje dirbantiems darbuotojams iš Rytų Europos, pranešė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija. Statybos kompanijos "Doyle Concrete/Steelite" darbuotojai streiką paskelbė sužinoję, kad darbdavys statybininkams iš Lenkijos ir Čekijos moka dviem eurai mažesnę valandinį atlygį, nei airiams. Kompanijos vadovas siekė iš darbo atleisti kelis statybininkus airius ir juos, už mažesnes algas, pakeisti darbuotojais iš Rytų Europos.

Streiko organizatoriams pavyko pasiekti, kad statybos kompanijos "Doyle Concrete/Steelite" vadovas visiems darbuotojams mokėtų vienodus atlyginimus. Visi streike dalyvavę statybininkai airiai po septynių savaičių protestų grįžo į darbą. Airijos profesinių sąjungų atstovas Mike Jennings teigė, kad pasiekta labai svarbi pergalė. Airijos darbdaviai išnaudoja darbuotojus iš Rytų Europos valstybių mokėdami jiems mažesnius atlyginimus ir taip siekia algas sumažinti airiams. Viena iš nemalonių situacijų, kad statybininkai iš Rytų Europos tęsė darbą kompanijoje "Doyle Concrete/Steelite", nors tuo metu airiai streikavo, siekdami jiems didesnių atlyginimų. *Delfi*

(Atkelta iš 9 psl.)

J. BASANA VIČIAUS...

rijos fakulteto prodekanas. Nuo 2005 m. liepos mėnesio pradėjo eiti Etninės kultūros globos tarybos pirmininko pareigas.

L. Klimka yra parašęs per aštuonis šimtus įvairių mokslo ir mokslo populiarinimo straipsnių, bendradarbiauja su laikraščiais, žurnalais, jo balsas dažnai skamba Lietuvos radijo ar televizijos laidose. Mokslininkas yra monografijų "Tikslieji mokslai Lietuvoje"

(1994 m.), "Mokslas, technologija ir visuomenė: harmoningos raidos paieškos" (2002 m.), "Fizikos ir taikomųjų mokslų pradžia Lietuvoje" (2005 m.), kompaktinių plokštelių "Lietuva iki Mindaugo" (2003), "Gimtoji istorija" (2003), "Lietuvių etninė kultūra" (2004) autorius ar bendraautoris, kolektyvinių monografijų "Lietuvių raštijos istorijos studijos" (2005), "Tautinės tapatybės dramaturgija" (2005) sudarytojas ir bendraautoris.

CULLITON CONTRACTING CO.

INTERIOR – EXTERIOR REMODELING
LICENSED, BONDED, INSURED

216 – 401-2507

*Roofing, Painting
Windows, Doors*

*Kitchens, Baths,
Flooring, Tile, Repairs*

ANDREW CULLITON, owner

**24 HRS
Emergency service**

FREE ESTIMATES

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 3 d., 9:00 val. ryto Advento susikaupimo diena – vienos dienos rekolekcijos Dievo Motinos parapijos salėje. Jas ves kun. Rytis Gürkšnys, SJ, dabar studijuojantis Amerikoje. Prašoma registruotis parapijos klebonijoje arba pas Giedrę Ješmantienę telefonu 216-738-1682.

GRUODŽIO 4 d., sekmadienį, 11:00 val. ryto iki 1:00 val. pietų Korp! Giedra kviečia apžiūrėti Antonijos Balčiūnaitės juvelyrinius dirbinius Dievo Motinos parapijos salėje.

GRUODŽIO 18 d., 5:00 val. po pietų, Skautų Vyčių Kūčios Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos svetainėje.

VASARIO 25 d., šeštadienį, 6:30 val. vak. Vasario 16-osios minėjimas Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje.

NORVEGIJA GALI ATSKIRTI RELIGIJĄ NUO VALSTYBĖS

Norvegija kitais metais gali atskirti religiją nuo valstybės, pataisydama 1814 metais priimtą konstituciją ir panaikindama karaliaus, kaip Bažnyčios vadovo, pareigas.

Mažėjant bažnyčių lankomumui, augant homoseksualumo pripažinimui ir didėjant kitą religiją išpažįstančių imigrantų srautui, tradiciniai krikščioniški Europos tikėjimai turi prisitaikyti prie greitai besikeičiančių visuomenių.

Švedija religiją nuo valstybės atskyrė 2000 metais, ir kada Norvegija, kurią Jungtinės Tautos laiko progreso ir lygybės modeliu, paseks jos pavyzdžiu, tėra laiko klausimas, pažymėjo Nidaroso katedros, esančios centriniam Norvegijos Tronheimo mieste, vyskupas Finn Wagle. Parlamentas Liuteronų Bažnyčios ir valstybės ryšį aptars sausio mėnesį. F.Wagle mano, kad ši kartą daugumos nuomonė ryškiai skirsis nuo 1975 metais visoje šalyje užvirusių debatų, per kuriuos nusvėrė Bažnyčios pavaldumo valstybei šalininkų nuomonė. "Politiniu požiūriu akivaizdu, kad jie dabar nori atskirti religiją nuo valstybės, Visuomenės nuomonė taip pat smarkiai pasikeitė ir ji linksta pritarti atskyrimui", - sakė vyskupas savo biure, esančiame prie XIII amžiaus katedros, didžiausios bažnyčios Skandinavijoje.

Norvegijos Liuteronų Bažnyčiai priklauso maždaug 85 proc. iš 4,5 mln. gyventojų. Panašiai yra ir kitose Skandinavijos šalyse, tačiau kitose Europos dalyse krikščionybės išpažinimo lygis yra kur kas mažesnis. "Problema ta, kaip

spręsti daugiakultūriškos visuomenės iššūkius, - sakė 64 metų F.Wagle. - Turime tai daryti kaip daugumos Bažnyčia, kuri atsižvelgia į mažumas".

Norvegija su imigracija susidūrė tik šioje kartoje ir yra etniškai viena homogeniškiausių Europos šalių. Tačiau joje vis daugėja išeivių iš Azijos ir Afrikos, o su jais didėja ir islamo įtaka. Rugsėjo mėnesį per parlamento rinkimus populistinė ir prieš imigraciją pasisakanti dešiniųjų partija liko antroje vietoje po valdančiosios Darbo partijos, kuri šiuo metu dominuoja centro kairiųjų koalicijoje.

Monarchai Bažnyčios vadovais tapo po to, kai XVI amžiuje kilus Reformacijos sąjūdžiui, šiaurinėje Europos dalyje protestantizmas išstūmė katalikybę. 1814 metais priimta konstitucija įtvirtino religijos ir valstybės ryšį. Joje teigiama, kad Norvegijos vertybės grindžiamos religinėmis ir kad pusė vyriausybės ministrų turi būti valstybinės bažnyčios nariai. Jei parlamentas nuspręs religiją atskirti nuo valstybės, iš konstitucijos reikės pašalinti šį straipsnį.

Sausio mėnesį Bažnyčia taip pat diskutuos homoseksualumo klausimu. Vienuolika Norvegijos vyskupų anksčiau buvo nutarę, kad gėjai ir lesbietės gali tapti dvasininkais, jei negyvena su savo partneriais. Tačiau nuo to karto du vyskupai jau išventino į pastorius vieną homoseksualų vyrą ir homoseksualią moterį, gyvenusius su savo partneriais.

Delfi

LAIŠKAS REDAKCIJAI

KAM LIETUVAI REIKALINGI TOKIE MINISTRAI

Lietuvos Kultūros ministras V. Prudnikovas, lankydamasis Druskininkuose lietuvių renginiuose, kalbėjo tik rusiškai. Tai daugeliui renginių dalyviams sukėlė nepasitenkinimą.

Dabar "Dirvoje" S. Tūbėnas savo vedamame straipsnyje rašo, kad V. Prudnikovas savo ministerijoje įsakė pakabinti garbingoje vietoje buvusio Lietuvos SSR Kultūros ministro A. Gudaičio – Guzevičiaus portretą.

Koks šlykštus tūkstančių Lietuvos žmonių, kultūros veikėjų, nukankintų sovietų kalėjimuose ižeidimas.

Juk šis "Kultūros veikėjas"

buvo Lietuvos čekistų viršininkas, apdovanotas ordinais ir NKVD generolo laipsniu, pats kankinęs Lietuvos patriotus.

Ar tai ne dabartinių valdančiųjų moralinis supuvimas, mūsų valstybės paniekinimas, kurie bijo, kad valstybė nebūtų sugrąžinta tautai, kad būtų nukabintas vyriausiojo Lietuvos čekisto portretas.

Baigiant yra verta pažymėti ir paklausti tų lietuvių jausmo, kurie paliko išeiviją ir grįžo į tėvynę Lietuvą nuolatiniam apsigyvenimui. Deja, jie rado savo tėvynę tokią išniekintą.

*Vytautas Šeštokas,
Los Angeles, CA*

UKRAINOJE – PIRMOSIOS "ORANŽINĖS REVOLIUCIJOS" METINĖS

Ukrainoje lapkričio 22 d. minimos pirmosios metinės, kai prasidėjo masinės protesto akcijos prieš prezidento rinkimų rezultatų klastojimą. Šie įvykiai vėliau buvo pavadinti "oranžine" revoliucija - pagal Viktoro Juščenkos rinkimų kampanijos simbolių spalvą.

Pagrindiniai renginiai, skirti "oranžinei revoliucijai", vyksta sostinės centre - Nepriklausomybės aikštėje. Čia maždaug du mėnesius tęsėsi V.Juščenkos šalininkų "politinis maratonas". Dabartinis prezidentas ne kartą kalbėjo iš tribūnos Nepriklausomybės aikštėje, o po savo inauguracijos jis iš čia kreipėsi į tautą.

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka lapkričio 21 d. pasirašė įsaką kasmet švęsti lapkričio 22-ąją Laisvės dieną. Ši šventė kol kas nėra oficiali poilsio diena, nes tam būtinas parlamento sprendimas.

V.Juščenka mano, jog buvęs Ukrainos prezidentas Leonid Kučma ir buvęs Ukrainos ministras pirmininkas, kandidatas į prezidentus Viktor Janukovič žinojo, kad rengiamasi suklustoti 2004 metų prezidento rinkimų rezultatus skaičiuojant balsus. Tai Viktor Juščenka pareiškė lapkričio 21 d., duodamas interviu televizijai "5 kanalas". Atsakydamas į klausimą, ar galėjo L.Kučma žinoti apie klastotes, V.Juščenka sakė: "Esu tikras, kad jis tai žinojo".

"Jis pasielgė, kaip Poncijus Pilotas, ir nusiplovė rankas - akivaizdu, ką Leonid Kučma norėjo parodyti: kad jis pats, asmeniškai prie to neprisidėjo", - pridūrė V.Juščenka.

Į klausimą, ar apie rengiamas klastotes žinojo jo pagrindinis varžovas V.Janukovič, V.Juščenka atsakė: "Kal-

bant apie žmogaus privatų interesą ir ištisą mechanizmą, kuris dirba, kad jis būtų įgyvendintas, sunku įsivaizduoti, kad pats asmuo, dėl kurio tai vyko, yra nekaltas ir formaliai neįtrauktas į šį procesą".

Kaip sakė V.Juščenka, jo nuomone, turint omenyje tą klastojimo mastą, kuris buvo - 3,5 - 4 mln. "pavogtų" balsų, "jis (klastojimas) buvo ne tik gerai organizuotas".

KIJEVE RUSIJOS POLITINIS ELITAS PAMATĖ SAVO NEPADORŲ VEIDĄ

Kremliuje priimta manyti, kad per praėjusius metus Ukrainos revoliucija diskreditavo save, ir šioje kaimyninėje šalyje iš tikrųjų nėra daug ko iš to, kuo didžiuojasi oficialioji Maskva, ironiškai teigia rusų politologas.

Pavyzdžiui, ten nėra didelių naftos ir gamtinių dujų atsargų, valdžios vertikalės (kyšių ėmimo ir perdalijimo kelių lygių sistemos), Visuomenės rūmų ir Nacionalinių projektų įgyvendinimo tarybos, verslo laikraštyje *Vedomosti* paskelbtame straipsnyje rašo Nacionalinės strategijos instituto direktorius Stanislav Belkovski. Užtat yra Ukrainoje tai, ko nėra ir negali būti dabartinėje Rusijoje.

Pavyzdžiui, žodžio laisvė. Bet kuriame televizijos kanale, bet kuriame laikraštyje bet kuris politikas, ekspertas ir paprastas pilietis gali kritikuoti valdžią taip griežtai, kaip jis panori. Ir niekas neskambina į redakciją iš prezidento kanceliarijos ir isteriškai nereikalauja "nutraukti provokaciją".

Opozicinės jėgos - Viktor Janukovič Regionų partija ir

DIRVAI AUKOJO

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės Birutės draugija,
Los Angeles, CA 200
A.Lazdinis, South Lyon, MI . 50
A.Tumas, Simi Valley, CA 20

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Julija Tymošenko "Tėvynė" - dabar pirmauja per viešosios nuomonės apklausas, ir kažkodėl niekas neabejoja, kad šie žmonės ramiai dalyvaus rinkimuose, jų registracijos niekas neatšauks, neužkirs kelio į eterį, o rėmėjų neareštuos, rašo politologas.

Ukrainoje, ne taip, kaip Rusijoje, kartais atleidžiami iš pareigų labai svarbūs pareigūnai, įtariamai korupcija ar nesugebantys efektyviai vadovauti.

Pavyzdžiui, taip atsitiko 2005 metų rugsėjo 8 dieną, kai silpnas ir niekam tikęs (Kremliaus vertinimu) prezidentas Viktor Juščenka atleido Julijos Tymošenko vyriausybę, du savo artimiausius padėjėjus ir dar kelis ministrus verslininkus, kurie anksčiau gavo portfelius už dalyvavimą akcijose Nepriklausomybės aikštėje.

Be to, V.Juščenka vis dėlto pavyko sustiprinti Ukrainos pozicijas pasaulyje. Per praėjusius metus Kijevas užėmė buvusios SSRS šalies - vadovės nišą - o juk visiškai neseniai atrodė, kad ši niša amžių amžiams priklauso Rusijai. Rusijos politinis elitas skausmingai reaguoja į įvykius Ukrainoje ne tik todėl, kad neteisingai pasirinko per 2004 metų rinkimus kandidatą ir pralaimėjo. Bet ir todėl, kad akcijos Nepriklausomybės aikštėje - ir viskas, kas vyko po jų - išryškino, kuo iš esmės skiriasi Rusijos ir Ukrainos elitas, rašo S.Belkovski.

Ukrainos valstybingumas - neabejotina ir prioritetinė vertybė, o klausimas "Ką tu padarei dėl Ukrainos?" - svarbiausias. Būtent todėl ir prasidėjo akcijos Nepriklausomybės aikštėje. Jas organizavo, priešingai paranojiniam Kremliaus niurzgėjimui, ne tariamais Amerikos šnipais, o žmonėmis, kurie nori laisvės savo nepriklausomoje valstybėje. *Delfi*

SPORTO ŽINIOS

Šarūnas Jasikevičius NBA "Pacers" krepšinio Indianos komandoje jau pasižymėjo, kai savo tritaškiais užtikrino laimėjimą. Jis prieš dvejus metus, apsiginklavęs trispalve, lakstė po Stokholmo areną, švėsdamas pergalę Europos čempionate, o pernai šis "auksiniu berniuku" vadinamas krepšininkas subombardavo JAV rinktinę olimpiadoje Atėnuose ir padovanojo Lietuvai istorinę pergalę prieš amerikiečius.

AP nuotr.

ŠARAS PASIRUOŠĘS IŠŠŪKIUI

Auksinis Europos krepšinio berniukas pradėjo naują karjeros etapą. Nors pergalių simboliu Senajame žemyne tapęs Š. Jasikevičius prisipažįsta, kad persikėlus už Atlanto jam tenka daug ko mokytis, jau ir per ikisezonines rungtynes "Pacers" aštuoliai pamatė tai, ko jie gali tikėtis iš Šaro sezono metu, - tokių blykstelėjimų, kaip rungtynėse su "Jazz", kai Š. Jasikevičius vienas per pusę kėlinio pelnė 13 taškų ir nulėmė pergalę Indianapoliso ekipai.

"Jo aikštės matymas – fenomenalus, o vado akivaizdžios", - po mačo negailėjo komplimentų savo įžeidėjui komandos treneris Rick Car-

lisle.

Koks geras gali būti Š. Jasikevičius, dabar priklausys tik nuo to, kaip greitai ir akivaizdžiai lietuvis sugebės patobulinti savo gynybą. Jau pirmosios NBA dvikovos išryškino Šaro žaidimo spragas, kurių pats krepšininkas net neketina slėpti.

"Tai man bus rimtas iššūkis, nėra jokių abejonių, - sakė Š. Jasikevičius. - Niekada nežaidžiau tokiu lygiu, esu naujokas. Tikiuosi tik, kad pavyks greitai adaptuotis."

Vos ne kiekviename mače Š. Jasikevičiaus laukia asmeninės dvikovos su greitesniais ir vikresniais gynėjais, todėl jis turės rasti būdų, kaip juos pri-

Melburn (Australija) vykstančio 38-ojo pasaulio sportinės gimnastikos čempionato moterų daugiakovės varžybose Lietuvos atstovė Jelena Zanevskaja tarp 95 dalyvių užėmė 36-ąją vietą. Vilniaus gimnastikos mokyklos auklėtinė surinko 32,837 balo. Jai iki finalo, kuriame dalyvaus 24 sportininkės, pritrūko 1,3 balo. Pirmąją vietą atrankos varžybose užėmė JAV atstovaujanti rusė Anastasija Liukin, surinkusi 37,424 balo.

Vilniaus "Žalgirio" futbolo klubo prezidentu tapęs Arminas Narbekovas pirmiausia ketina surasti klubui naują trenerį, su kuriuo galėtų komplektuoti komandą kitam sezonui. 15 metų Austrijoje praleidęs vienas garsiausių Lietuvos futbolininkų (1985-1988 geriausias Lietuvos futbolininkas) A. Narbekovas kelsis į Vilnių, kur su naujais rėmėjais mėgins sugrąžinti "Žalgiriui" šlovę.

stabdyti.

"Jam reikės išmokti daug subtilybių, pažinti savo varžovus ir jų niuansus, - kalbėjo "Pacers" treneris. - Mūsų gynybos sistema galės jam šiek tiek padėti, tuo labiau kad Šarūno krepšinio intelekto koeficientas labai aukštas. Tikiu, kad jis netrukus išmoks, kaip reikia žaisti." Bent jau didžioji "Pacers" sirgalių dalis, atrodo, tuo tiki. Surengtoje apklausoje jie buvo paprašyti nurodyti vieną žaidėją ne žvaigždę, kuris bus pats svarbiausias žmogus "Pacers" žaidime šį sezoną. Daugiausia balsų (32.1 proc.) surinko Š. Jasikevičius. Antras liko D. Granger (20.4 proc.), rašo savaitraštinis žurnalas "Krepšinis", pažymėjęs, kad NBA žaidžia net 6 lietuviai.

Daugiau nei dešimtmetį futbolo klubo Vilniaus "Žalgirio" komandos vadžias laikęs Janušas Loputis nusprendė parduoti klubą ir palikti prezidento postą, teigdamas, jog "nusibodo už viską mokėti iš savo kišenės". Vilniečio, Lenkijoje dalyvaujančio druskų kasyklų versle, teigimu, "Žalgirį" iš jo nupirko Vilniaus verslininkai.

Baltijos moterų krepšinio lyga (BWBL) tapo viena iš oficialiai pripažintų Tarptautinės krepšinio federacijos Europos padalinio (FIBA-Europa) organizacijų. Apie tai BWBL vadovams pranešė FIBA-Europa generalinis sekretorius Nar Zanolin. BWBL prezidentei Kazimirai Prunskienei, viceprezidentei Uljanai Semionovai ir generaliniam sekretoriui Algimantui Ivašauskui adresuotame pranešime sakoma, jog FIBA-Europa valdyba savo posėdyje Maltoje nusprendė oficialiai pripažinti BWBL.

Baltijos krepšinio lygoje

(SEB BBL) savaitgalis latvių ir estų ekipoms buvo juodas - dėl Lietuvos klubų, tarpusavio mačiuose su kaimynais laimėjusių visus šešis mačus. Tokia situacija SEB BBL čempionate tikriausiai tęsis iki gruodžio 17-osios, kai Kauno sporto halėje ginklus pirmą kartą šiemet sušlems titulą ginantis Kauno "Žalgiris" ir pernykštis vicečempionas Vilniaus "Lietuvos rytas". Žalgiriečiai po nesėkmingo mačo Eurolygoje su Atėnų AEK (Graikija) savo aikštėje įniršį išliejo ant "Panevėžio" krepšininkų 111:73. Rungtynės tarp "Žalgirio" ir "Panevėžio" įtrauktos ir į Lietuvos krepšinio lygos (LKL) lentelę, kurioje su keturiomis pergalėmis taip pat pirmauja kauniečiai. Ir BBL, ir LKL varžybose "Žalgiriui" į nugarą kvėpuoja "Lietuvos rytas". Įkvėpti išpūdingos pergalės prieš "Barcelona" vilniečiai nepasigailėjo vienos BBL autsaiderių - Talino "Dalkia-Nybit" ekipos - 108:65. *LGITIC*

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linan Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama, telkianti jauką atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.